

Lovforslag nr. L 154. Fremsat den 28. marts 2008 af velfærdsministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service og lov om friskoler og private grundskoler m.v.

(Forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet m.m., tolkning ved sociale aktiviteter, udvidede beføjelser til Ankestyrelsen og de sociale nævn, borgerstyret personlig assistance, styrket indsats over for kvinder og børn på krisecentre m.v.)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1117 af 26. september 2007, som ændret ved § 10 i lov nr. 434 af 8. maj 2006, § 15 i lov nr. 1587 af 20. december 2006, § 9 i lov nr. 346 af 18. april 2007 og § 36 i lov nr. 523 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. Overskriften før § 32 affattes således:

»Særlige dagtilbud og godkendelse af forældres udførelse af hjælpen i hjemmet«

2. I § 32 indsættes som *stk. 1* og *2*:

»Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om hjælp til børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for hjælp eller særlig støtte. Hjælpen kan tilrettelægges i særlige dagtilbud, jf. *stk. 3*, i særlige klubtilbud, jf. § 36, eller i forbindelse med andre tilbud efter denne lov eller efter dagtilbudsloven. Hjælpen kan også udføres helt eller delvist af forældrene i hjemmet, jf. *stk. 6-8*.

Stk. 2. Velfærdsministeren fastsætter nærmere regler om samarbejdet med forældre, om inddragelse af barnet eller den unge, om udredning af barnets eller den unges behov og om fremgangsmåden ved kommunens behandling, herunder om en etablering af kommunale teams, som skal udrede barnets nedsatte funktionsevne, og udvalg, som skal visitere barnet til et tilbud.«

Stk. 1-3 bliver herefter *stk. 3-5*.

3. I § 32 indsættes efter *stk. 3*, der bliver *stk. 5*, som nye stykker:

»*Stk. 6.* Efter anmodning fra indehaveren af forældremyndigheden godkender kommunalbestyrelsen under de betingelser, der er nævnt i *2.* og *3.* pkt., at forældrene helt eller delvist udfører hjælpen efter *stk. 1* i hjemmet. Hjælp udført i hjemmet skal imødekomme barnets eller den unges behov, og forældrene skal være i stand til at udføre opgaverne. Træning af barnet i hjemmet skal ske efter dokumenterbare træningsmetoder. Kommunalbestyrelsen fører løbende tilsyn med indsatsen over for barnet.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter §§ 42 og 43 til forældre, der forsørger og træner et barn eller en ung under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i hjemmet.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen sørger for træningsredskaber, kurser, hjælpere m.v., når forældrene træner et barn eller en ung i hjemmet. Kommunalbestyrelsens udgifter til træningsredskaber, kurser, hjælpere, m.v. til det enkelte barn eller den enkelte unge må ikke overstige 500.000 kr. årligt.

Stk. 9. Velfærdsministeren fastsætter nærmere regler om særlig støtte i hjemmet, herunder regler om dokumenterbare metoder, om løbende til-

syn med indsatsen og om træningsredskaber, kurser, hjælpere m.v.«

4. § 44 affattes således:

»§ 44. Bestemmelserne i § 83, § 86, stk. 2, og § 99 a finder tilsvarende anvendelse vedrørende børn, der har behov herfor.«

5. I § 65, stk. 1, indsættes efter »ikke foretager den fornødne revision af handleplaner, jf. §§ 68 og 70,«: »ikke i fornødent omfang tager hensyn til barnets bedste i afgørelser om valg af anbringelsessted, herunder også valg af anbringelsessted ved flytning af barnet eller den unge fra et anbringelsessted til et andet samt samvær med personer fra barnets eller den unges netværk, jf. § 69, stk. 1 og 2,«

6. I § 65, stk. 1, udgår ordet »og«, og efter litra d indsættes som nyt litra:

e) at der skal træffes en ny afgørelse, som i fornødent omfang tager hensyn til barnets bedste i spørgsmål om valg af anbringelsessted, ændring af anbringelsessted og samvær med personer fra barnets eller den unges netværk, jf. 69, stk. 1 og 2, og«.

Litra e bliver herefter litra f.

7. I § 65, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

»Det sociale nævn kan pålægge kommunalbestyrelsen, at afgørelser truffet efter stk. 1, litra a og b, skal gennemføres inden for en nærmere angivet tidsfrist, når det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges bedste.«

8. I § 95, stk. 3, indsættes efter »person, som«: »helt eller delvist«.

9. I § 95 indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»Stk. 4. Det er en betingelse for tilskud til ansættelse af hjælpere efter stk. 1-3, at tilskudsmodtageren er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne. Det er desuden en betingelse, at tilskudsmodtageren kan fungere som arbejdsgiver for hjælperne, medmindre den pågældende indgår aftale om at overdrage arbejdsgiveransvaret og administrationsforpligtelserne til en nærtstående, en forening eller en privat virksomhed.

Stk. 5. I de situationer, hvor tilskudsmodtageren er arbejdsgiver, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at varetage lønudbetalinger m.v.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

10. § 96 affattes således:

»§ 96. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde borgerstyret personlig assistance. Borgerstyret personlig assistance ydes som tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har et behov, som gør det nødvendigt at yde denne ganske særlige støtte.

Stk. 2. Det er en betingelse for tilskud til ansættelse af hjælpere efter stk. 1, at borgeren er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne. Det er desuden en betingelse, at borgeren kan fungere som arbejdsgiver for hjælperne, medmindre den pågældende indgår aftale om at overdrage arbejdsgiveransvaret og administrationsforpligtelserne til en nærtstående, en forening eller en privat virksomhed.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde borgerstyret personlig assistance til borgere, der ikke er omfattet af personkredsen efter stk. 1, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at dette er den bedste mulighed for at sikre en helhedsorienteret og sammenhængende hjælp for borgeren.

Stk. 4. I de situationer, hvor borgeren eller en nærtstående er arbejdsgiver, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at varetage lønudbetaling m.v.«

11. Efter § 99 indsættes i kapitel 16:

»Tolkning ved sociale aktiviteter

§ 99 a. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde tolkning i op til 50 timer årligt ved sociale aktiviteter til personer med et hørehandicap, der ikke kan kommunikere med andre uden brug af tolk. Udmålingen af antallet af timer sker på grundlag af det sandsynliggjorte niveau af sociale aktiviteter hos den enkelte, jf. stk. 4.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde tilbyde tolkning i mere end 50 timer årligt, hvis en person med et hørehandicap har et større behov for tolkning ved sociale aktiviteter, eller hvis en person har et kombineret høre- og syns handicap.

Stk. 3. Velfærdsministeriet indgår aftale med en tolkeformidler, der står for administrationen af tolketimer for den enkelte tolkebruger samt bestilling og betaling af tolkningen. Velfærdsministeriet indgår aftale med en eller flere tolkeudbydere, der kan levere tolk ved sociale aktiviteter.

Stk. 4. Velfærdsministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke aktiviteter der efter denne be-

stemmelse kan ydes tolk til, og regler for tolkeformidlingen.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning dække de udgifter, som personen med hørehandicap har til tolkens deltagelse i sociale aktiviteter med et beløb på op til 500 kr. årligt.«

12. I § 100, *stk. 5*, ændres »personlig hjælperordning efter § 96« til: »borgerstyret personlig assistance efter § 96«.

13. I § 109 indsættes som *stk. 4 og 5*:

»*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsen skal tilbyde støtte og vejledning fra en familierådgiver til kvinder med børn på boformer efter denne bestemmelse. Rådgivningen gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. Rådgivningen iværksættes, når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes, og indtil kvinden og børnene er etableret i egen bolig.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde psykologbehandling til alle børn, der er fyldt 6 år, og som ledsager moderen under dennes ophold i boformer efter denne bestemmelse. Behandling skal have et omfang på mindst fire timer og op til ti timer afhængig af barnets behov. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.«

14. I § 142, *stk. 3*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Kurset skal som minimum have en varighed svarende til 4 hele kursusdage.«

15. Efter § 166 indsættes:

»§ 166 a. Det sociale nævns afgørelser efter § 65 kan indbringes for Ankestyrelsen af kommunalbestyrelsen, indehaveren af forældremyndigheden eller af den unge, som er fyldt 15 år. §§ 66-74 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område finder tilsvarende anvendelse.«

16. I § 182 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Det beløb, der er nævnt i § 32, *stk. 8*, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kro-

nebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2009.«

Stk. 2-9 bliver herefter *stk. 3-10*.

17. I § 182 indsættes efter *stk. 2*, der bliver stykke 3, som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Det beløb, der er nævnt i § 99 a, *stk. 5*, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kro-nebeløb. Reguleringen sker første gang den 1. januar 2010.«

Stk. 4-10 bliver herefter *stk. 5-11*.

18. Efter § 195 a indsættes:

»§ 195 b. Velfærdsministeren fremsætter senest i folketingsåret 2011-12 forslag til revision af § 32, *stk. 6-9*.«

§ 2

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 891 af 8. juli 2007, som ændret ved § 4 i lov nr. 559 af 6. juni 2007 og § 2 i lov nr. 560 af 6. juni 2007, foretages følgende ændring:

1. I § 34 indsættes som *stk. 3 og 4*:

»*Stk. 3.* Kommunalbestyrelsen tilbyder forældre, som kommunalbestyrelsen har godkendt til at træne deres barn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i hjemmet i henhold til § 32, *stk. 6*, i lov om social service, vederlagsfri specialpædagogisk rådgivning i hjemmet om undervisningen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen tilbyder vederlagsfri specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i hjemmet til børn omfattet af *stk. 3*, hvis barnets udvikling på grund af sproglige eller talevanskeligheder kræver en særlig hensyntagen eller støtte. Tilbuddets omfang og indhold skal svare til, hvad der almindeligvis tilbydes elever i folkeskolen.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2008, jf. dog *stk. 2 og 3*.

Stk. 2. § 1, nr. 1-3, 16 og 18, og § 2 træder i kraft den 1. oktober 2008.

Stk. 3. § 1 nr. 4, 8-12 og 17, træder i kraft den 1. januar 2009.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. *Indledning*
2. *Lovforslagets baggrund og formål*
 - 2.1. Borgerstyret personlig assistance
 - 2.2. Udredningsteams og visitationsudvalg, forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet og specialpædagogisk rådgivning i hjemmet
 - 2.3. Tolkning ved sociale aktiviteter
 - 2.4. Styrket indsats overfor kvinder og børn på krisecentre
 - 2.5. Udvidede beføjelser til Ankestyrelsen og de sociale nævn
 - 2.6. Krav til varigheden af kursus til plejeforældre
3. *Gældende ret og lovforslagets hovedindhold*
 - 3.1. Borgerstyret personlig assistance
 - 3.2. Udredningsteams og visitationsudvalg, forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet og specialpædagogisk rådgivning i hjemmet
 - 3.3. Tolkning ved sociale aktiviteter
 - 3.4. Styrket indsats overfor kvinder og børn på krisecentre
 - 3.5. Udvidede beføjelser til Ankestyrelsen og de sociale nævn
 - 3.6. Krav til varigheden af kursus til plejeforældre
4. *Ligestillingsmæssige konsekvenser*
5. *Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner*
 - 5.1. Borgerstyret personlig assistance
 - 5.1.1. Overdragelse af arbejdsgiveransvaret
 - 5.1.2. Overdragelse af lønudbetaling m.v. til kommunen
 - 5.1.3. Ophævelse af kravet om et højt aktivitetsniveau
 - 5.1.4. Mulighed for at tilbyde borgerstyret personlig assistance til personer, der ikke umiddelbart er omfattet af personkredsen
 - 5.1.5. Præcisering af § 95, stk.3.
 - 5.2. Udredningsteams og visitationsudvalg, forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet og specialpædagogisk rådgivning i hjemmet
 - 5.3. Tolkning ved sociale aktiviteter
 - 5.3.1. Tolkeudgifter m.v.
 - 5.3.2. Tolkeformidling og lovovervågning
 - 5.3.3. Klageadgang
 - 5.4. Styrket indsats overfor kvinder og børn på krisecentre, udvidede beføjelser til Ankestyrelsen og de sociale nævn og krav til varigheden af kursus til plejeforældre
6. *Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet*
7. *Administrative konsekvenser for borgerne*
8. *Miljømæssige konsekvenser*
9. *Forholdet til EU-retten.*
10. *Høring*
11. *Sammenfattende skema*

1. Indledning

Regeringen prioriterer indsatsen overfor samfundets svageste og mennesker med handicap højt. Igenem flere år har regeringen derfor igangsat en række initiativer, som alle har til formål at forbedre forholdene for grupperne. Der er tale om en løbende proces, hvor der fortsat er brug for at igangsætte nye initiativer. Med dette lovforslag ønsker regeringen at styrke indsatsen på følgende seks områder:

- 1) At skabe borgerstyret personlig assistance.
- 2) At give forældre og deres børn med handicap mulighed for at blive inddraget aktivt i indsatsen, og give forældrene ret til støtte til træning af barnet i hjemmet efter dokumenterbare metoder og til specialundervisning og specialpædagogisk bistand m.v. i hjemmet.
- 3) At give personer med hørehandicap ret til tolkning ved sociale aktiviteter.
- 4) At sikre kvinder med børn på krisecentre tilbud om familierådgiver i forbindelse med udflytningen fra krisecentret samt at sikre tilbud om psykologbehandling til børn, der følger med deres mor på krisecentre.
- 5) At udvide Ankestyrelsens og de sociale nævns beføjelser i forhold til sager om anbringelser af børn og unge samt at styrke retssikkerheden for de borgere, der får deres sag behandlet i de sociale nævn efter nævnenes egen drifts kompetence.
- 6) At opkvalificere plejeforældre til udsatte børn og unge (krav til varigheden af kursus).

Forslaget er en udmøntning af en del af satspuljeaftalen for 2008.

2. Lovforslaget baggrund og formål

2.1. Borgerstyret personlig assistance

Det overordnede formål er at skabe fleksibel borgerstyret assistance (BPA), hvor der i højere grad end tidligere gives mulighed for, at personer der modtager tilskud til selv at ansætte hjælpere, får tilbudt en ordning, der tager udgangspunkt i borgerens selvbestemmelse og som kan tilpasses borgernes ønsker og behov, så personer med omfattende funktionsnedsættelser kan fastholde eller opbygge et selvstændigt liv.

Samtidig er formålet med forslaget at tydeliggøre, at nærtstående, som får udbetalt et kontant tilskud efter servicelovens § 95, stk. 3, i overensstemmelse med intentionerne i serviceloven, har ret til at ansætte hjælpere til at udføre hjælpen.

Den eksisterende hjælperordning efter servicelovens § 96 har eksisteret i stort set uændret form siden slutningen af 1970'erne. Hjælperordningen blev lov-

fæstet med lov nr. 454 af 10. juni 1997 (L 229, Folketingstidende Tillæg A s. 4906, Tillæg B, s. 1185, Tillæg C 833). Der er i dag ca. 1.200 personer, der modtager hjælp i form af en hjælperordning. I serviceloven blev der samtidig indført en adgang til, at personer med behov for praktisk og personlig hjælp og pleje i mere end 20 timer om ugen har ret til at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som de selv antager – den nuværende § 95, stk. 2. Bestemmelsen var oprindeligt rettet mod personer under 67 år, men blev med lov nr. 400 af 6. juni 2002 udvidet til også at omfatte personer over 67 år (L 167, Folketingstidende Tillæg A s. 4379, Tillæg B s. 772, Tillæg C s. 489).

De fleste eksisterende borger, som modtager hjælp efter § 96, er som udgangspunkt tilfredse med hjælperordningen, bl.a. fordi hjælperordningen medvirker til at sikre den enkelte borgers selvstændighed. Men placeringen af arbejdsgiveransvaret efter §§ 95 og 96 hos borgeren medfører en række opgaver og et juridisk ansvar, som kan være uoverskueligt for den enkelte. Nogle borgere oplever derfor, at belastningen ved arbejdsgiveransvaret overskygger den frihed og selvstændighed, der var intentionen med hjælperordningen.

Samtidig betyder de eksisterende kriterier for hjælperordningen, at nogle borgere med omfattende hjælpebehov mister deres hjælperordning og dermed muligheden for selv at udvælge og ansætte hjælpere, fordi de har svært ved at magte de opgaver og det ansvar, der følger af at have arbejdsgiveransvaret for hjælperne eller fordi aktivitetsniveauet falder, fx som følge af et forringet funktionsniveau.

Regeringen ønsker at se samlet på regelsættet for hjælperordningerne, så der i højere grad skabes mulighed for sammenhængende og tidssvarende løsninger for borgere med et omfattende behov. Det foreslås derfor, at tilskud til ansættelse af hjælpere fremover betegnes 'borgerstyret personlig assistance', for at præcisere at borgerens selvbestemmelse er i fokus.

Regeringen foreslår, at personer, der modtager et kontant tilskud til selv at ansætte hjælpere efter servicelovens §§ 95 og 96, skal have mulighed for at overdrage arbejdsgiveransvaret til andre. Forslaget har baggrund i den erfaringsindsamling, der blev foretaget i 2006 om de norske og svenske ordninger om personlig assistance.

Erfaringsopsamlingen viser, at man i Norge og Sverige har gode erfaringer med at adskille arbejdsgiveransvar og arbejdslederansvar i ordningerne og dermed give mulighed for, at modtageren af hjælpen kan vælge at overdrage arbejdsgiveransvaret til andre,

som fx private servicevirksomheder, brugerstyrede foreninger eller pårørende.

Forslaget indebærer, at borgeren får mulighed for at overdrage arbejdsgiveransvaret og administrationen af ordningen til andre, men at borgeren fastholder opgaven som arbejdsleder for hjælperne. Ved at give borgerne valgfrihed omkring placeringen af arbejdsgiveransvaret sikres, at hjælperordningen i højere grad kan indrettes i forhold til den enkelte borgers ønsker og behov. Herved fastholdes intentionerne i den eksisterende hjælperordning om at sikre borgerens selvbestemmelse samtidig med, at den enkelte borger kan aflastes ved at overdrage arbejdsgiveransvaret og administrationen af hjælperordningen til andre.

Samtidig foreslås, at kravet om at borgeren skal have eller kunne få et højt aktivitetsniveau (aktivitetskravet) ophæves og erstattes af en samlet vurdering af borgerens behov, ligesom det foreslås, at der etableres en adgang for kommunalbestyrelserne til at tilbyde borgerstyret personlig assistance til personer, der ikke har helt så massivt et hjælpebehov, som hidtil er forudsat for personkredsen.

I forslaget præciseres desuden, at den nærtstående person, jf. § 95, stk. 3, kan vælge at udføre hjælpeopgaverne selv eller ansætte hjælpere til at dække behovet for hjælp og afløsning.

I forbindelse med forslaget er der med satspuljeaftalen for 2008 opnået enighed blandt satspuljepartierne om at anvende de 13 mio. kr., der blev afsat ved satspuljen for 2007, samt 2,5 mio. kr. fra satspuljen for 2008, til implementering af forslaget og til forsøg med elementer af hjælperordninger. Midlerne anvendes bl.a. til en pulje til at støtte igangsættelsen af brugerstyrede foreninger, der kan varetage arbejdsgiveropgaver for hjælperne, til forsøg med borgerstyret personlig assistance til personer med udviklingshæmning m.fl., som fx bor i botilbud m.v. og til evaluering af forslaget. Endeligt afsættes der midler til et 3-årigt forsøg med etablering af en rådgivningsfunktion, der skal tilbyde både nye og eksisterende borgere, der modtager hjælp i form af BPA, relevante og målrettede kurser.

2.2 Udredningsteams og visitationsudvalg, forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet og specialpædagogisk rådgivning i hjemmet

Regeringen ønsker, at forældre og deres børn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne får ret til at blive mere aktivt inddraget i indsatsen for børnene. Som alternativ til hjælp og særlig støtte i bl.a. særlige dagtilbud, ønsker regeringen, at forældrene får ret til støtte til træning af barnet helt el-

ler delvist i hjemmet efter dokumenterbare metoder og til specialundervisning og socialpædagogisk bistand.

Børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne får bedre muligheder for udvikling og trivsel, når forældre og eventuelt barnet/den unge får mulighed for at blive aktivt inddraget i indsatsen. Internationale studier inden for børneområdet viser, at inddragelse af forældre og børn som aktive partnere i rehabiliteringsprocessen øger både brugertilfredsheden og behandlingseffekten. Forældrene udgør med det kendskab, de har til deres børn, en ressource, der kan forbedre den offentlige indsats, hvis de inddrages og involveres heri.

Målgruppen for forslaget er børn og unge under 18 år med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, som har et sådant behov for støtte eller behandling, at der skal iværksættes et særligt tilbud til barnet eller den unge. Afgrænsning af målgruppen baserer sig ikke på bestemte diagnoser eller på karakteren af funktionsnedsættelsen, men på en fagkyndig vurdering af barnets behov for et særligt tilbud, herunder et særligt træningstilbud.

Der findes ingen opgørelser over antallet af børn med svære handicap. Men Socialministeriet foretog i 2007 en mindre spørgeskemaundersøgelse blandt landets kommuner, der viser, at antallet af børn og unge, der er visiteret til et særligt tilbud, herunder et træningstilbud, er ca. 5.300. Heraf er ca. 1.600 børn visiteret til et særligt dagtilbud, og ca. 1.700 børn er visiteret til et særligt klubtilbud.

I forlængelse af beslutningsforslag B 20, som blev fremsat den 27. oktober 2006, Folketingstidende 2006-07, Tillæg A, spalte 2045 og 2042, Folketingets forhandlinger spalte 2947, og Tillæg B, spalte 1446, besluttede regeringen i februar 2007 at nedsætte en tværministeriel arbejdsgruppe, der skulle komme med forslag til kvalificering af undervisnings- og træningsindsatsen for børn med svære handicap og til, hvordan forældre får mulighed for at være mere aktivt involveret i deres børns undervisning og træning. Arbejdsgruppen afgav i oktober 2007 en rapport, hvori arbejdsgruppen anbefalede, at kommunerne skulle have større frihed til at tilrettelægge tilbud om særlig støtte til børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i hjemmet.

Forslaget følger arbejdsgruppens anbefalinger og viderefører elementer af en forsøgsordning, der er oprettet efter § 184 i lov om social service, hvorefter socialministeren har godkendt, at der i en række kommuner etableres tilbud om økonomisk støtte til hjemmetræning.

2.3 *Tolkning ved sociale aktiviteter*

For personer med et hørehandicap er adgangen til tolk en vigtig forudsætning for at kunne deltage på lige fod i kommunikationen med andre, der ikke selv benytter tegnsprog. Dette gælder ikke mindst i forhold til sociale aktiviteter som fx familiefester, hvor en tolk er afgørende for, om en person med et hørehandicap kan deltage ligeværdigt i samtaler med familiemedlemmer, som ikke benytter tegnsprog. Personer med et hørehandicap har siden år 2000 haft mulighed for at få tolkning ved sociale aktiviteter igennem Det Sociale Tolkeprojekt. Det Sociale Tolkeprojekt har betalt for tolk uden forudgående bevilling i alle situationer, hvor mennesker med et hørehandicap oplevede at have behov for tolk. Regeringen ønsker derfor med dette forslag at sikre, at mennesker med et hørehandicap har adgang til en tolk ved sociale aktiviteter.

Forslaget har til formål at sikre, at personer med et hørehandicap har ret til tolk ved sociale aktiviteter som familiefester, handicappolitisk arbejde m.v. i op til 50 timer årligt. I særlige tilfælde kan der bevilges tolk ved sociale aktiviteter i mere end 50 timer årligt. Desuden gives mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan dække udgifter ved tolkens deltagelse i sociale aktiviteter med et beløb på op til 500 kr. årligt.

Forslaget har tillige til formål at fastlægge en model for administration af timeantal og bestilling og betaling af tolkene, der er administrativt let at håndtere for både personer med et hørehandicap og for den bevilgende kommunalbestyrelse. Endelig har forslaget til formål at sikre en vis koordinering af bestillingen af tolke.

Målgruppen for forslaget er mennesker med et hørehandicap, herunder døv fødte, døvblevne, døvblinde fødte, døvblindeblevne, stærkt hørehæmmede, funktionelt døve eller andre, der som følge af en nedsat hørelse eller skelnetab har brug for tolk for at kommunikere med andre.

Med tolk forstås tolkning udført af tegnsprogs-, tegnstøttet kommunikations-, mund-håndsystems-, tegn-til-tale-, taktill-, skrive- og taletolk og andre former for tolk, som kan hjælpe personer med et hørehandicap til at kommunikere med andre.

Der er ingen endelige opgørelser over antallet af personer med et hørehandicap i Danmark. Det Sociale Tolkeprojekt har siden 2000 betalt tolk til aktiviteter, hvor personer med et hørehandicap oplevede at have behov for tolk. Projektet har desuden gennemført en informationsindsats i forhold til målgruppen for at sikre, at så mange som muligt kendte til muligheden for at få tolk gennem Det Sociale Tolkeprojekt. Det er vurderingen, at projektet har afdækket den samlede

målgruppe for tolkning ved sociale aktiviteter. Projektet har ca. 1000 brugere.

En evaluering af Det Sociale Tolkeprojekt har vist, at der er markant flere kvinder end mænd, der benytter ordningen. Forslaget om tolk ved sociale aktiviteter vil henvende sig til kvinder og mænd i samme grad for på denne måde at sikre, at mænd og kvinder har samme adgang til tolk ved sociale aktiviteter.

2.4 *Styrket indsats overfor kvinder og børn på krisecentre*

I 2006 tog i alt 1.167 kvinder med i alt 2.080 børn ophold på landets kvindekrisecentre. Kvinder og børn, der tager ophold på krisecentre, er erfaringsmæssigt en særlig sårbar gruppe, der ofte har brug for hjælp til at komme over traumatiserende oplevelser, eksempelvis som følge af partnervold. For kvindernes vedkommende er det især vanskeligt, når opholdet på krisecentret ophører, og kvinden skal skabe en ny tilværelse sammen med sine børn. I dag er kvinderne ofte overladt til sig selv, når de flytter fra et krisecenter og i egen bolig. Risikoen for, at disse kvinder og deres børn falder tilbage i den uholdbare situation, de kom fra inden opholdet på krisecentret, er derfor stor. Erfaringerne viser, at der er behov for at hjælpe disse kvinder og deres børn til en ny start både i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner og sundhedsvæsen. Det er i den forbindelse vigtigt, at der sættes ind så tidligt som muligt fra den kommende bopælskommunes side – dvs. allerede inden kvinden og børnene flytter ud fra krisecentret med henblik på at starte en ny tilværelse. Det foreslås derfor, at der i servicelovens bestemmelse om kommunalbestyrelsens forpligtelser i forhold til kvindekrisecentre indføres en hjemmel, der forpligter kommunen til at yde rådgivning til kvinder med børn på krisecentre forud for og efter udflytning fra krisecentret (familierådgivning).

Af tal fra 2006 fra Landsorganisationen for Kvindekrisecentre fremgår det, at 84 pct. af de børn, der følger med deres mor på krisecenter, har overhørt eller overværet vold mod moderen. 55 pct. af børnene på krisecentre har selv været udsat for vold. Undersøgelser viser, at det at være vidne til fysisk vold mellem forældrene er ligeså belastende for barnet - målt ved de følgevirkninger det har for barnet - som selv at være udsat for fysisk vold. Dette er bl.a. dokumenteret i "Barn som oplever våld", Nordisk Forskning og Praktik (2007). På kort sigt påvirker vold barnets umiddelbare trivsel og udfoldelse, og på længere sigt medfører oplevelser med vold en øget risiko for problemer af mere varig karakter. Erfaringerne viser, at disse børn og unge ofte har brug for professionel og

F. t. l. vedr. social service m.v.

hurtigt hjælp til at bearbejde de ofte voldsomme og traumatiserende oplevelser, som barnet eller den unge har været udsat for – dels forud for opholdet på krise-centret dels som følge af deres midlertidige bo-situation på krisecentret. Der er derfor behov for at sætte ind med en målrettet indsats over for disse børn og unge med henblik på, at de får hjælp til at bearbejde den situation, de befinder sig i. Den del af forslaget, som omhandler psykologbehandling til børn, der er fyldt 6 år, og som ledsager deres mor på krisecentre, har netop til hensigt at sikre, at denne gruppe får hurtig hjælp til at komme igennem deres traumatiske oplevelser som følge af at have levet i en voldsramt familie.

Det er forudsat, at effekten af de nye bestemmelser om familierådgivning til kvinder med børn på krisecentre samt psykologbehandling til børn og unge på krisecentre skal evalueres med henblik på at vurdere, hvorvidt indsatsen har den ønskede effekt. Evaluering af psykologhjælp til børn finansieres med samlet 1 mio. kr., som er afsat i puljen for Lige Muligheder i den del, der vedrører evaluering, implementering mv.

2.5. Udvidede beføjelser til Ankestyrelsen og de sociale nævn

Efter gældende ret kan Ankestyrelsen og de sociale nævn ikke af egen drift tage sager op, hvor der er tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen har truffet den rigtige afgørelse i spørgsmål om valg af anbringelsessted, herunder valg af opholdssted ved flytning af barnet eller den unge fra et anbringelsessted til et andet. Ankestyrelsen og nævnene kan ligeledes ikke af egen drift tage sager op, der vedrører spørgsmål om samvær med personer i barnets eller den unges netværk. Dette kan efter gældende regler kun ske, hvis sagen rejses af forældremyndighedsindehaveren eller af den anbragte unge over hhv. 12 år (ved valg af anbringelsessted og flytning) og 15 år (ved samvær). I afgørelser om disse forhold er der således ikke det samme sikkerhedsnet for børn under de nævnte aldersgrænser. Det foreslås derfor at udvide Ankestyrelsens og de sociale nævns egen drift kompetence, således at den også omfatter kommunalbestyrelsens afgørelser om valg af anbringelsessted, herunder valg af anbringelsessted ved flytning af barnet eller den unge fra et anbringelsessted til et andet, samt afgørelser om samvær med personer fra barnets eller den unges netværk. Udover at styrke barnets retssikkerhed i de pågældende sager, betyder forslaget samtidig også indirekte forbedringer for fx plejeforældre og bedsteforældre, som ofte bliver berørt af afgørelsen om flytning af et plejebarn til et andet anbringelsessted eller myndighedens afgørelse om samvær med et anbragt barnebarn, uden at de dog har mu-

lighed for at klage over afgørelsen, da de ikke er klageberettigede. Forslaget ændrer ikke på, hvem der har ret til at klage over disse afgørelser, men den udvidede egen drift beføjelse betyder, at kommunalbestyrelsens afgørelse kan blive efterprøvet og eventuelt omgjort, hvilket kan imødekomme plejeforældrenes og bedsteforældres eventuelle utilfredshed med, at barnet i første omgang fx blev flyttet fra den pågældende plejefamilie eller blev nægtet samvær med bedsteforældrene.

Udvidelsen af Ankestyrelsens egen drift kompetence skal ses i sammenhæng med, at Ankestyrelsen har fået bevilget 2,9 mio. kr. i 2008 til at gennemføre en oplysningskampagne om muligheden for at henvende sig til Ankestyrelsen med henblik på, at Ankestyrelsen tager en sag op af egen drift. Ankestyrelsen skal endvidere fremover løbende oplyse om denne mulighed.

Ankestyrelsen og de sociale nævn bliver endvidere ofte gjort bekendt med sager, hvor der er tvivl om, hvorvidt et barn er truet, og hvor det formelle grundlag for en vurdering heraf er utilstrækkeligt – enten som følge af mangler i sagsbehandlingen i kommunen, eller fordi der endnu ikke er rejst en sag i kommunen, og der derfor ikke aktuelt er den fornødne viden i kommunen om barnets eller den unges forhold. I sådanne sager kan Ankestyrelsen og de sociale nævn efter gældende ret bl.a. pålægge kommunalbestyrelsen at udarbejde en undersøgelse af barnet eller den unge efter servicelovens § 50 eller at gennemføre en samtale med barnet eller den unge efter servicelovens § 48. Ankestyrelsen og nævnene kan ikke fastsætte, hvor hurtigt kommunalbestyrelsen skal efterleve dette pålæg. Imidlertid kan det ofte være af afgørende betydning for barnets eller den unges situation, at det meget hurtigt afklares, om barnet eller den unge faktisk lever under forhold, der nødvendiggør en indsats, fx i form af en anbringelse. Det foreslås derfor, at Ankestyrelsens og de sociale nævns beføjelser udvides, så Ankestyrelsen og nævnene kan fastsætte en tidsfrist for, hvor hurtigt kommunalbestyrelsen skal efterleve et pålæg om at udarbejde en undersøgelse eller gennemføre en samtale med barnet eller den unge. Tidsfristen skal sikre, at Ankestyrelsen og de sociale nævn så hurtigt som muligt kan få tilvejebragt det fornødne grundlag for at vurdere en sag og træffe afgørelse om, at den ansvarlige kommunalbestyrelse pålægges at iværksætte eventuelle foranstaltninger over for barnet eller den unge.

Endelig foreslås det, at afgørelser eller foreløbige afgørelser, de sociale nævn træffer i sager, som nævnene tager op af egen drift, skal kunne indbringes for Ankestyrelsen. Dette foreslås, fordi der ud fra almindelige retssikkerhedsmæssige betragtninger bør være

en mulighed for, at nævnets afgørelser kan efterprøves ved en højere instans, hvilket der ikke er hjemmel til i dag.

2.6. *Krav til varigheden af kursus til plejeforældre*

Børn, der anbringes i plejefamilie, udgør som oftest en meget udsat gruppe. De har ofte adfærdsvanskeligheder som konsekvens af de svigt, de har været udsat for, inden de blev anbragt i pleje. Derfor kan det være en stor udfordring for plejeforældre at have et anbragt barn i pleje. Plejeforældrene skal eksempelvis kunne håndtere et barn, som har været udsat for seksuelt misbrug, støtte barnet i opretholdelsen af relationer til søskende og tidligere netværk, forholde sig aktivt til barnets skolegang og fremtidige uddannelse og kunne håndtere, når barnet er af anden etnisk oprindelse end dansk.

Det foreslås derfor, at der i loven indføres krav om, hvilket omfang plejeforældrenes kursus som minimum skal have. Formålet er at skabe bedre rammer for at kvalificere plejeforældrene til at varetage opgaven med at have et barn eller en ung i pleje.

3. *Gældende ret og lovforslagets hovedindhold*

3.1. *Borgerstyret personlig assistance*

Serviceoven giver borgeren en række valgmuligheder, når der er behov for personlig hjælp og pleje eller støtte til nødvendige praktiske opgaver, ledsagelse m.v. Det betyder, at borgeren fx kan vælge mellem kommunale hjælpere, andre godkendte leverandører eller, når betingelserne er opfyldt, at få udbetalt et kontant tilskud til selv at ansætte hjælpere

Hvis kommunalbestyrelsen ikke kan stille den nødvendige hjælp til rådighed for en person, der har behov for hjælp efter servicelovens §§ 83 og 84, kan kommunalbestyrelsen i stedet udbetale et tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager, jf. § 95, stk. 1. En person med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for personlig hjælp og pleje og for støtte til løsning af nødvendige praktiske opgaver i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt, har ret til at vælge at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager, jf. § 95, stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan desuden i særlige tilfælde vælge at udbetale tilskuddet til en nærtstående person, som passer den pågældende efter § 95, stk. 3.

Efter de gældende regler kan der desuden efter § 96 ydes tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse til personer med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk

funktionsevne, hvis personen har et aktivitetsniveau, der gør det nødvendigt at yde en ganske særlig støtte, og hvis personen kan administrere hjælperordningen, herunder ansætte hjælpere og tilrettelægge arbejdet. Da der er tale om personer, der har et massivt behov for pleje, overvågning og ledsagelse, vil der ofte være tale om personer, der har brug for døgnhjælp.

Det er en forudsætning for støtte efter §§ 95 og 96, at tilskudsmodtageren er i stand til at administrere ydelsen og tilrettelægge hjælpen.

Der kan normalt ikke ydes kontant tilskud til ansættelse af hjælpere efter §§ 95 og 96, når modtageren bor i boliger, hvor hjælpen er tilrettelagt for flere beboere med henblik på aflastning af særlige behov, gennemførelse af udviklingsforløb baseret på fællesskab i hverdagen m.v., og hvor udbetaling af en kontant ydelse vil modvirke formålet med denne tilrettelæggelse af hjælpen. Det gælder fx beboere på plejehjem eller i plejeboliger, botilbud eller lignende.

Serviceovens § 95 omhandler såvel praktisk og personlig hjælp efter servicelovens § 83 som aflastning og afløsning efter servicelovens § 84. Med den gældende formulering af § 95, stk. 3 kan der dog opstå tvivl om, hvorvidt den nærtstående, der modtager det kontante tilskud, selv skal påtage sig at udføre alle hjælperopgaver. I forslaget præciseres derfor, at den nærtstående person, som efter § 95, stk. 3, passer personen med betydeligt og varigt nedsat funktionsevne, kan vælge at udføre opgaverne selv eller ansætte hjælpere til at dække behovet for hjælp og afløsning.

Med lovforslaget vil det fortsat være en hovedforskel mellem §§ 95 og 96, at hjælpen efter § 96 omfatter hjælp i og udenfor hjemmet. Servicelovens § 96 er desuden som udgangspunkt rettet mod borgere med mere massive og sammensatte hjælpebehov. Efter servicelovens § 95, stk. 2 og 3, er der tale om en ret for personer, der har behov for hjælp i hjemmet i mere end 20 timer om ugen.

Personkredsen, for hjælp efter § 95, stk. 2 og 3, vil derfor være borgere, med et større hjælpebehov på mindst 20 timer ugentligt, men hvor behovet ikke har så massivt et omfang som forudsættes efter § 96 eller hvor der er et begrænset behov for hjælp til ledsagelse udenfor hjemmet, som i stedet forudsættes dækket efter servicelovens § 97 om ledsagelse.

Som et led i at etablere borgerstyret personlig assistance, sikrer forslaget desuden modtagere af støtte efter §§ 95 og 96 en mulighed for at overdrage arbejdsgiveransvaret og administrationen af ordningen til andre, som fx en nærtstående person, der ønsker at varetage denne opgave, en brugerstyret forening eller en privat virksomhed. Ved nærtstående forstås for ek-

sempel en ægtefælle, samlever, børn, svigerbørn, forældre, søskende eller andre med en tæt tilknytning til den pågældende. I det omfang modtageren af støtte ønsker at fastholde arbejdsgiveransvaret, etableres desuden en ret til at aftale med kommunalbestyrelsen, at kommunen varetager administrationen af hjælperordningen, dvs. varetager lønudbetaling m.v., i lighed med det tilbud en række kommuner allerede stiller til rådighed for borgerne i dag. Borgeren har, i lighed med de gældende regler, fortsat mulighed for at lade fx et privat firma varetage lønudbetaling mv.

Borgerstyret personlig assistance fastholder dermed den enkelte borgers indflydelse på valg af hjælpere, tilrettelæggelsen og udførelsen af hjælpen uden, at borgeren samtidig selv skal påtage sig ansvaret og opgaverne som arbejdsgiver for hjælperne. Overdragelse af arbejdsgiveransvaret og/eller administrationen af hjælperordningen skal ske efter nærmere aftale mellem borgeren og den person, forening eller virksomhed, der overtager opgaverne.

Med forslaget forudsættes både for §§ 95 og 96, at modtageren af tilskuddet selv kan fungere som arbejdsleder for hjælperne. Modtageren af tilskuddet skal desuden kunne fungere som arbejdsgiver for hjælperne, med mindre den pågældende vælger at overdrage arbejdsgiveropgaver og arbejdsgiveransvar til andre. Med forslaget fastholdes dermed den eksisterende mulighed for, at modtageren af tilskuddet selv fungerer som arbejdsgiver for sine hjælpere.

Arbejdsgiveransvaret og de opgaver der er forbundet hermed kan for eksempel omfatte: Ansættelse og afskedigelse af hjælpere, herunder udarbejdelse af lovpligtige ansættelsesbeviser, udbetaling af løn, indberetning af skat, indbetaling af feriepenge og ATP m.v.

Arbejdslederopgaver kan fx omfatte: Udvælgelse af hjælpere til ansættelse, udarbejdelse af jobbeskrivelser og vagtplaner for hjælperne, oplæring af nye hjælpere, afholdelse af personalemøder m.v.

Med forslaget vil tilskudsmodtageren fremover have tre muligheder, hvor der tidligere kun var mulighed for de første to:

- 1) At varetage både arbejdsgiveransvar og de opgaver, der er forbundet hermed inklusive administration af ordningen.
- 2) At varetage arbejdsgiveransvaret, men overdrage administrationen til en kommune eller et privat firma.
- 3) At overdrage arbejdsgiveransvaret til en nærtstående, en brugerstyret forening eller en privat virksomhed, som samtidig varetager administratio-

nen efter nærmere aftale om placeringen af opgaverne.

Med forslaget erstattes kravet om, at borgeren efter § 96 skal have eller kunne få et højt aktivitetsniveau, af en samlet vurdering af borgerens hjælpebehov.

Kravet om et højt aktivitetsniveau har eksisteret siden ordningens oprindelse i Århus Kommune i 1970'erne. I forbindelse med etableringen af hjælperordningen opstod et krav, der skulle begrunde og udskille det særlige behov, der kunne medføre et tilskud til selv at ansætte hjælpere. Samtidig var der et behov for at adskille hjælperordningen fra de mere generelle ældrepolitiske tilbud. De eksisterende krav til hjælperordningen afspejler derfor i et vist omfang den dagældende lovgivning og de mere begrænsede valgmuligheder, der eksisterede for borgerne på det tidspunkt.

Gennem de seneste år er aktivitetskravet kommet til at fungere som en stadig mere tydelig barriere for personer med omfattende hjælpebehov; idet de for at opnå eller fastholde en hjælperordning skal kunne sandsynliggøre, at de fortsat opfylder aktivitetskravet. Dette kan fx medvirke til, at nogle borgere får frataget en hjælperordning, fordi de kan have svært ved at sandsynliggøre eller fastholde et højt aktivitetsniveau som følge af alder eller et forringet funktionsniveau.

Med forslaget sikres i højere grad, at personer med et omfattende hjælpebehov får mulighed for at fastholde en fleksibel og borgerstyret personlig assistance. Samtidig præciseres, at der skal ske en samlet, individuel vurdering af borgerens hjælpebehov i forbindelse med vurderingen af behovet for en sådan ordning.

Det foreslås endvidere, at kommunalbestyrelsen får adgang til at tilbyde borgerstyret personlig assistance til personer, der ikke umiddelbart er omfattet af personkredsen for servicelovens § 96, stk. 1, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at borgerstyret personlig assistance vil give den bedste mulighed for at tilbyde en sammenhængende hjælp for borgeren. Forslaget indebærer, at fx personer, der ikke har så massivt et behov, kan få et tilbud om borgerstyret personlig assistance.

Med forslaget ønsker regeringen at etablere en adgang for kommunalbestyrelsen til at tilbyde borgeren en sammenhængende, helhedsorienteret og borgerstyret personlig assistance, frem for at skulle dække hjælpebehovet efter en række forskellige bestemmelser i serviceloven, som fx §§ 83, 84, 97 eller 100. Forslaget vil derfor kunne medføre en lettere sagsgang både for borgeren og den kommunale sagsbehandler, idet vurderingen og udmålingen af hjælpebehovet vil kunne ske samlet efter en enkelt bestemmelse.

Det forudsættes, at der i 2011 gennemføres en evaluering af effekten af forslaget om fleksibel borgerstyret personlig assistance, finansieret af satspuljemidler for 2007.

Der er, i forbindelse med satspuljeaftalen for 2008, opstillet effektmål for forslaget om borgerstyret personlig assistance.

Det er hensigten, at 50 pct. af de eksisterende modtagere to år efter forslagens gennemførelse har overdraget arbejdsgiveransvaret til andre. Det er samtidig målsætningen, at 90 pct. af nye modtagere har deltaget i et kursus om opgaver og ansvar i forbindelse med en BPA-ordning, og endelig er det målsætningen, at mindst 75 pct. af borgere med en sådan ordning oplever, at forslaget har gjort det nemmere at modtage hjælp i denne form.

Evalueringen skal afdække virkningerne af forslaget i forhold til disse mål. Det er derfor hensigten, at evalueringen både vil afdække effekter af forslaget for eksisterende og nye borgere, der modtager hjælp efter §§ 95 og 96, herunder hvor mange borgere der har valgt at overdrage arbejdsgiveransvaret til andre, hvem arbejdsgiveransvaret overdrages til og borgernes tilfredshed med hjælperordningen.

Desuden skal evalueringen omfatte virkningerne af de under punkt 2.1. nævnte forsøg, der iværksættes med en rådgivningsfunktion for BPA-ordningerne, og forsøg med borgerstyret personlig assistance for personer med udviklingshæmning m.v., som fx bor i botilbud, bofællesskaber og lignende.

Evalueringen finansieres via satspuljebevillingen for 2007 til alternative hjælperordninger.

3.2. Udredningsteams og visitationsudvalg, forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet og specialpædagogisk rådgivning i hjemmet

Forslaget fremsættes med henblik på at give forældre til børn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne ret til at få barnets funktionsnedsættelse udredt af et kommunalt udredningsteam. Forslaget gælder for nye visitationer efter lovens ikrafttræden. Samtidig får ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om samarbejdet med forældrene og inddragelse af barnet eller den unge.

Det foreslås, at forældrene får ret til at modtage hjælpen helt eller delvist i hjemmet som et alternativ til fx et særligt dagtilbud. Retten til at modtage hjælpen i hjemmet er betinget af, at barnet har været igennem et forløb, hvor det er blevet udredt og visiteret til et offentligt tilbud, og kommunalbestyrelsen vurderer, at et tilbud i hjemmet kan imødekomme barnets eller den unges behov. Forældrene skal være i stand til at

varetage opgaven, og træning af barnet eller den unge i hjemmet skal ske efter dokumenterbare metoder. Træningen kan foregå efter konventionelle metoder, dvs. metoder som almindeligvis anvendes i de offentlige tilbud, eller efter alternative metoder, dvs. metoder der traditionelt ikke indgår i de offentlige tilbud. Der er ikke krav om, at træningsmetoden skal være videnskabeligt dokumenteret. Kommunalbestyrelsen kan meddele afslag på, at hjælpen tilrettelægges i hjemmet.

Det foreslås, at forældrene får ret til godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i §§ 42 og 43 i lov om social service og ret til nødvendige træningsredskaber, kurser, hjælpere m.v., når hjælpen tilrettelægges i hjemmet. Forældrenes ret til træningsredskaber, kurser, hjælpere m.v. kan både omfatte enkeltstående ydelser og løn til hjælpere, som medvirker ved træningen. Kommunens udgifter til nødvendige træningsredskaber, kurser, hjælpere m.v. til det enkelte barn eller den enkelte unge må ikke overstige et beløb på op til 500.000 kr. årligt. Beløbet dækker ikke udgifter i forbindelse med ophold i udlandet, jf. bekendtgørelse om ydelser efter lov om social service under midlertidige ophold i udlandet, medmindre der er ret til at få dækket udgifter i udlandet efter fællesskabsretten. Det foreslås, at beløbet reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2009.

Det foreslås, at velfærdsministeren fastsætter regler om udredning, visitation og samarbejde med forældrene, inddragelse af barnet eller den unge og om tilrettelæggelsen af tilbud om særlig støtte i hjemmet, herunder regler om dokumenterbare metoder og løbende tilsyn og opfølgning af hjælpen samt om udbetaling af godtgørelse til udgifter, der er forbundet med træningen. Bemyndigelsen anvendes til at fastsætte regler om kommunalbestyrelsens forpligtelse i forbindelse med tilrettelæggelse af udredning, visitation, forældresamarbejde og tilbud om særlig støtte i hjemmet. Det foreslås, at reglerne om udredning, visitation og samarbejde med forældrene gælder for samtlige tilbud efter §§ 32 og 36, uanset om tilbuddet tilrettelægges i et særligt dagtilbud eller tilrettelægges helt eller delvist i hjemmet.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen, når hjælpen tilrettelægges i hjemmet, skal føre tilsyn to gange årligt med barnets udvikling og trivsel. I tilsynet skal ikke kun indgå en vurdering af barnets trivsel, udvikling og sundhed, men ligeledes en vurdering af om familien som helhed trives, herunder også eventuelle sø-

skende. Kommunalbestyrelsen skal desuden foretage opfølgning på træningsindsatsen fire gange årligt, hvor barnet observeres og eventuelt testes.

Det foreslås endvidere, at forældre til børn, som kommunalbestyrelsen har godkendt til at træne deres barn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i hjemmet, og som selv vil sørge for undervisningen af deres undervisningspligtige barn, tilbydes specialpædagogisk rådgivning i hjemmet. For hjemmeunderviste børn med sprog- eller talevanskeligheder foreslog den tidligere arbejdsgruppe, at der gives specialundervisning til disse børn. Arbejdsgruppen foreslog desuden, at den specialpædagogiske bistand, der ydes til småbørn i henhold til folkeskolelovens § 4, stk. 1, skal tilbydes givet i hjemmet. Forslaget fastsætter regler om specialpædagogisk rådgivning i hjemmet og specialpædagogisk bistand i overensstemmelse med arbejdsgruppens anbefalinger.

På kort sigt skal det sikres ved et centralt initiativ, at kommunerne får brugbare og konkrete redskaber til at varetage opgaven med at vurdere hjemmetræningsmetoderne og deres dokumenterbarhed, og at der på længere sigt sikres en udvikling af anvendelige metoder til effektmonitorering og til at skabe et tilgængeligt overblik over erfaringer med metoder og tilbud.

Formålet med forslaget er at give børn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne bedre mulighed for udvikling og trivsel ved at inddrage forældrene mere aktivt i træningsindsatsen. Det er derfor målet, at 80 pct. af alle forældrene inden for en fireårig periode oplever, at de er inddraget i processen med udredning af barnet, og at 80 pct. af de forældre, der ønsker at hjemmetræne, oplever, at de reelt kan vælge at træne deres barn i hjemmet.

I 2008 skal der udvikles indikatorer for forældretilfredshed, hvorefter der gennemføres en tilfredshedsundersøgelse blandt forældrene, som skal udgøre et udgangspunkt for en løbende måling af træningsindsatsen. Med afsæt i denne undersøgelse gennemføres målinger årligt fra 2009-2011. Efter behov kan der evt. sættes fokus på forskellige faktorer.

Der skal desuden iværksættes en forskningsmæssig undersøgelse af effekten af hjemmetræning på børnenes udvikling.

I 2007 er der iværksat et dansk/norsk forskningsprojekt, der skal undersøge effekten af træning af de alternative træningsmetoder Doman og Family Hope Center hos en gruppe norske og danske børn. Projektet forventes afsluttet i 2010.

Det foreslås, at bestemmelserne om udførelsen af hjælpen i hjemmet revideres i 2011 i forbindelse med, at resultaterne fra det dansk/norske forskningsprojekt

om Doman og Family Hope Center metoderne foreligger.

Serviceoven indeholder i § 32 bestemmelser om særlige dagtilbud til børn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Bestemmelserne regulerer kommunernes forsyningsforpligtelse og ikke kommunernes afgørelser om optagelse i et særligt dagtilbud. Bestemmelserne giver heller ikke kommunalbestyrelsen mulighed for at godkende, at forældrene udfører hjælpen i hjemmet. Det foreslås, at § 32 ændres således, at det præciseres, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om hjælp og særlig støtte til børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, og at hjælpen kan tilrettelægges i særlige eller almindelige dagtilbud og klubtilbud eller i forbindelse med andre tilbud efter denne lov eller i hjemmet. Endvidere foreslås det, at kommunalbestyrelsen skal godkende, at forældrene udfører hjælpen i hjemmet, hvis indehaveren af forældremyndigheden anmoder om det, og hvis barnets eller den unges behov kan imødekommes i hjemmet, og forældrene er i stand til at varetage opgaven.

Velfærdsministeren (tidligere socialministeren) har godkendt forsøgsordninger i en række kommuner, hvorefter kommunalbestyrelserne har mulighed for i en forsøgsperiode at give støtte til forældre, der giver deres barn med hjerneskade en intensiv træning i hjemmet. Forsøgsgodkendelserne omfatter forældre, der har børn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne på grund af en hjerneskade. Det foreslås, at hjælp tilrettelagt i hjemmet efter forsøgsordningerne videreføres efter forsøgsbestemmelser indtil udgangen af 2008 uden behandling i det kommunale visitationsudvalg. Velfærdsministeren godkender herefter ikke nye forsøgsordninger.

I medfør af § 41 i lov om social service skal kommunalbestyrelsen yde dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Bestemmelsen giver ikke mulighed for at godtgøre udgifter til træningsredskaber, kurser, hjælpere m.v. som følge af, at hjælp til børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne tilrettelægges i hjemmet. Det foreslås derfor, at der etableres en særlig hjemmel til at godtgøre rimelige og nødvendige udgifter til træningsredskaber, kurser, hjælpere m.v., når hjælpen tilrettelægges i hjemmet.

I medfør af §§ 42 og 43 skal kommunalbestyrelsen udbetale compensation for tabt arbejdsfortjeneste til

forældre, som forsørger et barn eller en ung med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse i hjemmet. Det foreslås præciseret, at forældre til børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne også har ret til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, når hjælpen efter § 32 tilrettelægges i hjemmet.

Det fremgår af § 34 i friskoleloven, at forældre, der selv vil sørge for deres undervisningspligtige barns undervisning, skal meddele dette skriftligt til kommunalbestyrelsen, før undervisningen påbegyndes. Meddelelsen skal indeholde oplysninger om, hvilke børn der skal deltage i undervisningen, hvor undervisningen foregår, og hvem der skal undervise børnene.

Ved hjemmeundervisning har kommunalbestyrelsen ikke pligt til at tilbyde rådgivning om undervisningen eller specialundervisning.

For at støtte forældre til børn, som kommunalbestyrelsen har godkendt til at træne deres barn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i hjemmet efter forslaget § 1, nr. 1-3, og som også selv vil sørge for undervisningen af deres undervisningspligtige barn, foreslås det, at kommunalbestyrelsen forpligtes til at tilbyde disse forældre vederlagsfri specialpædagogisk rådgivning i hjemmet om undervisningen af barnet.

Desuden foreslås det, at der tilbydes vederlagsfri specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i hjemmet til de omfattede børn, hvis udvikling på grund af sprog- og talevanskeligheder kræver en særlig hensyntagen eller støtte. Kommunalbestyrelsen giver tilbudet efter pædagogisk-psykologisk rådgivning og efter samråd med forældrene. Det er forudsat, at tilbuddet i omfang og indhold svarer til, hvad der ville blive givet, hvis barnet havde været optaget i folkeskolen.

Efter § 35 i friskoleloven fører kommunalbestyrelsen tilsyn med, at undervisningen af det hjemmeunderviste barn står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Dette gælder også for undervisningen af børn, hvis forældre kommunalbestyrelsen har godkendt til at træne deres barn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i hjemmet i henhold til forslagens § 1, nr. 1-3.

Til forældre, som kommunalbestyrelsen har godkendt til at træne deres barn i hjemmet i henhold til forslagens § 1, nr. 1-3, og hvor barnet endnu ikke har nået den undervisningspligtige alder, tilbydes der specialpædagogisk bistand i henhold til § 4, stk. 1, i folkeskoleloven. De gældende regler er fastsat i bekendtgørelse nr. 356 af 24. april 2006 om folkeskolens spe-

cialpædagogiske bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen. Det fremgår af bekendtgørelsens § 2, stk. 1, at den specialpædagogiske bistand omfatter:

- 1) Specialpædagogisk rådgivning til forældre eller andre, der udøver daglig omsorg for barnet.
- 2) Særlige pædagogiske hjælpemidler, som er nødvendige i forbindelse med den specialpædagogiske bistand til barnet.
- 3) Undervisning og træning af barnet, der er tilrettelagt efter dets særlige forudsætninger og behov.

Endvidere fremgår det af bekendtgørelsens § 2, stk. 2 og 3, at den specialpædagogiske bistand tilrettelægges i samråd med forældrene og i fornødent samarbejde med social- og sundhedsforvaltningen med henblik på samordning med anden pædagogisk, sundhedsmæssig eller social indsats til barnet eller forældrene. Den specialpædagogiske bistand gennemføres på en sådan måde, at den har størst mulig sammenhæng med barnets daglige tilværelse.

Ved en ændring af bekendtgørelsen vil det blive fastsat, at den specialpædagogiske bistand til de ovennævnte børn, hvis udvikling på grund af sprog- eller talevanskeligheder kræver særlig hensyntagen eller støtte, tilbydes i hjemmet.

3.3. Tolkning ved sociale aktiviteter

Forslaget indebærer, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde op til 50 timers tolkning årligt til sociale aktiviteter til personer, der som følge af et hørehandicap har brug for tolk i kommunikationen med andre. Antallet af timer bevilges som følge af tolkebrugerens sandsynliggjorte deltagelse i sociale aktiviteter. Det er således aktivitetsniveauet, og ikke hørehandicappet, der er afgørende for antallet af tildelte timer. Der kan i særlige tilfælde tilbydes tolkning i over 50 timer om året til personer, der fx som følge af et højt aktivitetsniveau har brug herfor, eller til personer, der som følge af et kombineret høre- og synshandicap, har behov for to tolke ad gangen.

For personer, der har behov for to tolke ved en aktivitet, beregnes der dobbelt timeantal ved bevilling af tolk til aktiviteten. Bekendtgørelsen om tolkning ved sociale aktiviteter vil indeholde en række retningslinjer for, hvornår der bør tildeles dobbelt timeantal til en aktivitet. Retningslinjerne udarbejdes i samarbejde med de relevante handicaporganisationer på området.

Efter ansøgning fra en person med hørehandicap træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om ret til tolkning ved sociale aktiviteter. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse på baggrund af en dokumenteret hørenedsættelse og dennes indvirkning på vedkommen-

des evne til at kommunikere med andre uden brug af tolk. Hørehandicappet og dets indvirkning på personens evne til at kommunikere med andre uden brug af tolk skal dokumenteres med hjælp fra den faglige ekspertise på området. På baggrund af tolkebrugers sandsynliggjorte aktivitetsniveau bevilger kommunalbestyrelsen tolkning ved sociale aktiviteter. Afgørelsen skal angive antallet af timer, som ansøgeren er berettiget til. Der kan kun bevilges tolk ved sociale aktiviteter til aktiviteter, der er omfattet af bekendtgørelsen om sociale aktiviteter. Ansøgeren skal altså blot sandsynliggøre, men ikke dokumentere kommende sociale aktiviteter. En bevilling af ekstra timer kan ske på et hvilket som helst tidspunkt på året. De ekstra bevilgede timer lægges oven i de timer, som tolkebrugeren i forvejen har fået bevilget.

Kommunalbestyrelsens afgørelse om ret til tolkning gælder inden for det kalenderår, som ansøgningen vedrører. Ved kalenderårets slutning sker en administrativ genbevilling, med mindre der er sket ændringer i tolkebrugers behov for tolk.

Ved bevilling af tolk til sociale aktiviteter oprettes tolkebrugeren som bruger af tolk hos en central tolkeformidler, som på baggrund af en konkurrenceudsættelse har indgået aftale med Velfærdsministeriet om at påtage sig administration, bestilling og betaling af tolk for personer med et hørehandicap. Det bevilgede antal timer overføres til tolkeformidlingen, som herefter fører regnskab med forbrug af timer. Tolkeformidlingen formidler kontakt til en tolkeleverandør, som har indgået aftale med Velfærdsministeriet på baggrund af en konkurrenceudsættelse. Når en tolkning er udført, sender tolkeformidlingen regningen til kommunen, der således betaler pr. udført tolkning. Regnskabet følger kalenderåret. Ved årets slutning bortfalder evt. ikke brugte timer, hvorefter der påbegyndes et nyt regnskabsår.

Tolkebrugeren kan til enhver tid bede tolkeformidlingen om en opgørelse over, hvor mange timer der er brugt.

Det kan i visse tilfælde være nødvendigt for en person med hørehandicap at betale for tolkens sandsynliggjorte udgifter ved deltagelse i sociale aktiviteter, fx til udgifter til indgangsbillet o.a. Kommunalbestyrelsen kan derfor efter en konkret, individuel vurdering yde støtte til dækning af sådanne udgifter i forbindelse med tolkning ved sociale aktiviteter. En person med et hørehandicap skal ansøge kommunalbestyrelsen om dækning af sådanne udgifter ved tolkning ved sociale aktiviteter. Beløbet ydes som et fast beløb på

500 kr. årligt, hvis tolkebrugeren kan sandsynliggøre ekstra udgifter ved tolkens deltagelse i sociale aktiviteter. Der kan ikke ydes tilskud til dækning af tolkens transport, da dette forudsættes indregnet i prisen for tolkningen.

Forslaget giver personer med et hørehandicap adgang til tolkning ved sociale aktiviteter. Velfærdsministeriet vil fastlægge en udtømmende liste over, hvilke aktiviteter der kan betegnes som sociale aktiviteter.

Velfærdsministeriet skal på baggrund af en konkurrenceudsættelse indgå aftale med en tolkeformidler. Tolkeformidlingen forestår administrationen af tolkebrugernes forbrug af timer samt bestilling og betaling af tolkene. Velfærdsministeren fastsætter regler for tolkeformidlers administration af tolk ved sociale aktiviteter. Velfærdsministeriet indgår efter konkurrenceudsættelse aftale med en eller flere leverandører af tolkning, der kan levere tolkning formidlet af den tolkeformidler, der er indgået aftale med.

Det er målet, at 90 % af brugerne af Det Sociale Tolkeprojekt bliver brugere af ordningen om tolk ved sociale aktiviteter. Efter tre år skal 90 % af brugerne af ordningen om tolk være tilfredse med formidling af tolk ved sociale aktiviteter, samt med adgangen til information om ordningen.

Kommunalbestyrelsens afgørelse om, at en person er berettiget til tolkning ved sociale aktiviteter og antallet af timer, kan påklages til de sociale nævn efter reglerne herom i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Ligeledes kan der klages over afgørelse over, om en sandsynliggjort aktivitet ikke vurderes at være omfattet af bekendtgørelse om sociale aktiviteter, hvortil der kan ydes tolkning. På baggrund af en klage, kan Ankestyrelsen beslutte at optage en sag til behandling, når Ankestyrelsen skønner, at sagen har principiel eller generel betydning.

Der kan ikke klages, hvis en tolkning ikke kan udføres på grund af mangel på tolke til at udføre tolkningen.

Forslaget er omfattet af lovovervågning. Lovovervågningen vil over en treårig periode følge udviklingen i antallet af brugere og brugergruppens sammensætning (tidligere og nye brugere, køn m.v.), formål, antallet af forbrugte timer i forhold til det samlede antal tildelte timer m.v. Som led i lovovervågningen skal der desuden gennemføres en undersøgelse af, om listen over sociale aktiviteter er dækkende i forhold til målgruppens behov for tolkning ved sociale aktiviteter.

3.4. *Styrket indsats overfor kvinder og børn på krisecentre*

I dag er kvinderne ofte overladt til sig selv, når de flytter fra et krisecenter og i egen bolig. Derfor foreslås det, at kommunerne forpligtes til at tilbyde kvinder med børn familierådgivning, hvor igennem kvinderne rådgives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner og sundhedsvæsen. Forpligtelsen skal gælde uafhængigt af kommunalbestyrelsens vurdering af, hvilken støtte og hjælp kvinderne og barnet i øvrigt har brug for. Familierådgivningen skal være en koordinerende og sammenhængende støtte til kvinder med børn i voldsramte familier og har til formål at bidrage til, at kvinden og børnene kan få en ny og mere stabil tilværelse.

Efter gældende ret har kommunalbestyrelsen pligt til at yde omsorg og støtte til de børn og unge, der måtte have behov herfor under deres ophold på krisecenter. Det følger af servicelovens § 52 og § 109, stk. 1. Det er overladt til den enkelte kommunalbestyrelse at beslutte, hvilken hjælp der skal ydes. Hjælpen skal tildeles ud fra en konkret og individuel vurdering af behovet i den enkelte sag. Erfaringerne viser, at børn og unge på krisecentre ofte har brug for professionel og hurtigt hjælp til at bearbejde de ofte voldsomme og traumatiserende oplevelser, som barnet eller den unge har været udsat for – dels forud for opholdet på krisecentret dels som følge af deres midlertidige bo-situation på krisecentret. Det foreslås derfor at indføre en hjemmel til, at alle børn, der er fyldt 6 år, og som ledsager deres mor under dennes ophold på et kvindekrisecenter, skal tilbydes psykologbehandling uafhængigt af kommunens vurdering af, hvilken støtte barnet eller den unge i øvrigt har brug for.

3.5. *Udvidede beføjelser til Ankestyrelsen og de sociale nævn*

Hvis et barn eller en ung ikke får den fornødne hjælp, kan Ankestyrelsen og de sociale nævn efter gældende ret tage en sag op af egen drift. Ankestyrelsens og de sociale nævns egen drift kompetencer fremgår af § 65 i lov om social service. Ankestyrelsen og nævnene kan eksempelvis tage en sag op på baggrund af en henvendelse fra en borger, en fagperson eller på baggrund af en sag i medierne. Ankestyrelsen og de sociale nævn kan efter de nuværende regler i serviceloven træffe afgørelse om, at kommunalbestyrelsen skal: 1) iværksætte en såkaldt § 50-undersøgelse, 2) sørge for, at der afholdes en samtale med barnet eller den unge, 3) udarbejde en handleplan for den indsats, der iværksættes overfor barnet eller den unge, 4) revidere den udarbejdede handleplan eller 5) sørge

for, at der tales med barnet eller den unge under tilsynsbesøg på anbringelsesstedet. På den måde fungerer ankeinstanserne som et sikkerhedsnet i de tilfælde, hvor en kommunalbestyrelse fx ikke reagerer på en underretning om et barn eller en ung, der kan være truet, eller ikke efterlever lovkravene til sagsbehandlingen.

Hverken Ankestyrelsen eller de sociale nævn kan imidlertid efter gældende ret tage sager op, hvor der er tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen har truffet den rigtige afgørelse i spørgsmål om valg af anbringelsessted, herunder også valg af anbringelsessted ved flytning af barnet eller den unge fra et anbringelsessted til et andet, og om samvær med personer i barnets eller den unges netværk. Dette kan efter gældende regler kun ske, hvis sagen rejses af forældremyndighedsindehaveren eller af den anbragte unge over hhv. 12 år (ved valg af anbringelsessted og flytning) og 15 år (ved samvær). I afgørelser om disse forhold er der således ikke det samme sikkerhedsnet for børn under de nævnte aldersgrænser. Det foreslås derfor at udvide Ankestyrelsens og de sociale nævns egen drift kompetence, således at den også omfatter afgørelser om valg af anbringelsessted, herunder valg af anbringelsessted ved flytning af barnet eller den unge fra et anbringelsessted til et andet, samt afgørelser om samvær med personer fra barnets eller den unges netværk.

I sager, hvor der er tvivl om, hvorvidt et barn er truet, og hvor det formelle grundlag for en vurdering heraf er utilstrækkeligt, kan Ankestyrelsen og de sociale nævn – som omtalt ovenfor - efter gældende ret bl.a. pålægge kommunalbestyrelsen at udarbejde en undersøgelse af barnet eller den unge efter servicelovens § 50 eller at gennemføre en samtale med barnet eller den unge efter servicelovens § 48. Ankestyrelsen og nævnene kan imidlertid ikke fastsætte, hvor hurtigt kommunalbestyrelsen skal efterleve dette pålæg. Det foreslås derfor, at Ankestyrelsens og de sociale nævns beføjelser udvides, så Ankestyrelsen og de sociale nævn kan fastsætte en tidsfrist for, hvor hurtigt kommunalbestyrelsen skal efterleve et pålæg om at udarbejde en undersøgelse eller gennemføre en samtale med barnet eller den unge.

Endelig foreslås det, at afgørelser eller foreløbige afgørelser, de sociale nævn træffer i sager, som nævnene tager op af egen drift, skal kunne indbringes for Ankestyrelsen. Efter gældende ret kan disse afgørelser ikke indbringes for anden administrativ klageinstans eller for retten, mens Ankestyrelsens afgørelser i egen drift sager kan indbringes for retten. Forslaget indeholder derfor en hjemmel til at kunne indbringe de sociale nævns afgørelser i disse sager for Ankestyrelsen.

F. t. l. vedr. social service m.v.

3.6 Krav til varigheden af kursus til plejeforældre

Efter gældende ret er kommunalbestyrelsen forpligtet til at sikre, at kommende plejeforældre deltager i et kursus i at håndtere udsatte børn og i at være plejefamilie. Kurset skal tilrettelægges i forbindelse med godkendelsen af plejeforældrene. Reglerne herom blev indført i forbindelse med Anbringelsesreformen, der trådte i kraft den 1. januar 2006. I forbindelse med Anbringelsesreformen var det forudsat, at kurset som minimum skulle være af en varighed på en til to week-ender. Det foreslås, at der fastsættes entydige krav i lovgivningen, således at det fremgår, hvilket omfang plejeforældrenes grundkursus som minimum skal have.

4. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Lovforslagets elementer om borgerstyret personlig assistance er blevet relevanstestet og ligestillingsvurderet.

Forslaget om mere borgerstyret personlig assistance vurderes at have positive ligestillingsmæssige konsekvenser, idet det forudsættes, at flere kvinder end mænd har fravalgt de eksisterende hjælperordninger på grund af krav om at varetage arbejdsgiveransvaret. Antagelsen bygger på, at det i andre sammenhænge er

set, at kvinder i mindre grad end mænd er beskæftiget med ledelse og ansvar for personale.

Da forslaget giver mulighed for, at BPA-ordningerne kan tilpasses borgernes individuelle ønsker og behov, og giver mulighed for at overdrage arbejdsgiveropgaverne til andre, forventes dette at kunne udligne en evt. bagvedliggende strukturel skævhed mellem mænd og kvinders brug af denne form for hjælp.

Lovforslaget har i øvrigt ikke ligestillingsmæssige konsekvenser.

5. Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for regionerne. Konsekvenserne for stat og kommuner gennemgås i det følgende.

Lovforslagets samlede økonomiske konsekvenser skal forhandles med kommunerne.

5.1 Borgerstyret personlig assistance

De økonomiske og administrative konsekvenser af forslaget udgør for det offentlige 17,3 mio. kr. i 2009 og 19,3 mio. kr. i årene derefter. Forslaget er finansieret af satspuljemidler fra satspuljeaftalen for 2008. Fordelingen på forslagens enkelte elementer fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Oversigt over de økonomiske og administrative konsekvenser

Mio. kr., PL-2008	2008	2009	2010	2011
Overdragelse af arbejdsgiveransvaret	0	6,3	8,3	8,3
Overdragelse af lønudbetaling mv. af ordningen	0	2,6	2,6	2,6
Flere BPA-brugere	0	8,4	8,4	8,4
Mulighed for at tilbyde BPA til borgere, der ikke umiddelbart er omfattet af personkredsen	0	0	0	0
Præcisering af § 95, stk. 3, om udbetaling af kontant tilskud til nærtstående	0	0	0	0
I alt	0	17,3	19,3	19,3

Anm: Forslaget træder i kraft 1. januar 2009.

5.1.1 Overdragelse af arbejdsgiveansvaret

Forslaget vil medføre merudgifter for kommunerne for de eksisterende modtagere af hjælp efter §§ 95 og 96 til dækning af udgifter til overdragelse af arbejdsgiveransvaret til en forening eller en privat virksomhed. I de tilfælde, hvor en nærtstående påtager sig arbejdsgiveransvaret, bliver den nærtstående ikke aflønnet for denne opgave. De samlede merudgifter for 676 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag)

kommunen er 6,3 mio. kr. i 2009 og 8,3 mio. kr. i 2010 og frem.

5.1.2. Overdragelse af lønudbetaling m.v. til kommunen

Bestemmelserne i forslaget om, at kommunen skal tilbyde borgeren eller den nærtstående at varetage løbende administration, lønudbetaling m.v. af ordninger efter §§ 95 og 96 medfører merudgifter for kommunerne på 2,6 mio. kr. årligt fra 2009 og frem.

5.1.3. Flere BPA-brugere

Samlet set medfører lovforslaget flere BPA-brugere. Dette medfører merudgifter for det offentlige på 8,4 mio. kr. fra 2009 og frem.

Samlet set vurderes ændringerne at medføre, at 390 personer visiteres fra andre bestemmelser i serviceloven til hjælp efter § 96. Da en del af disse borgere tidligere har modtaget hjælpen efter § 95, ventes det samlede antal af tilskudsmottagere efter denne bestemmelse at være enten konstant eller faldende. De resterende nye modtagere af en hjælperordning, er borgere, der i dag modtager praktisk og personlig hjælp efter andre bestemmelser i serviceloven. Det vil formentligt især være §§ 83, 84 eller 94, eventuelt kombineret med en ledsageordning efter servicelovens § 97.

Dette medfører afledte merudgifter for staten til såvel boligstøtte som merudgiftsydelse efter servicelovens § 100, da der efter de gældende regler i lov om individuel boligstøtte og servicelovens § 100 gælder særlige bestemmelser for personer med en hjælperordning efter § 96. Yderligere medfører ændringen i antallet af modtagere merudgifter til ledsagelse, idet der efter § 96, i modsætning til en ledsagerordning efter § 97, ingen loft er over antallet af ledsagetimer. Udmålingen af hjælpen sker dog stadig efter en individuel vurdering af behov.

5.1.4. Mulighed for at tilbyde borgerstyret personlig assistance til borgere, der ikke umiddelbart er omfattet af personkredsen

Kommunalbestyrelsens adgang til at tilbyde en borgerstyret personlig assistance til borgere, der ikke

umiddelbart er omfattet af personkredsen efter servicelovens § 96, stk. 1, har ingen økonomiske konsekvenser.

5.1.5. Præcisering af § 95, stk. 3

Præciseringen af reglerne om udbetaling af kontant tilskud til nærtstående har ingen økonomiske konsekvenser.

5.2. Udredningsteams og visitationsudvalg, forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet og specialpædagogisk rådgivning i hjemmet

De samlede økonomiske konsekvenser af forslaget er en merudgift på 5,3 mio. kr. i 2008, 19,9 mio. kr. i 2009, 21,0 mio. kr. i 2010 og 21,2 mio. kr. i 2011 og herefter 18,7 mio. kr. årligt. De permanente merudgifter fordeler sig, når ændringen er fuldt indfaset, med 6,7 mio. kr. til øgede krav til visitationsprocessen og krav om øget tilsyn og opfølgning på hjemmetræning, 7,8 mio. kr. til specialpædagogisk bistand og rådgivning i hjemmet samt 4,2 mio. kr. til økonomisk støtte til hjemmetræning. I de 7,8 mio. kr. til specialpædagogisk bistand og rådgivning er det forudsat, at der tilbydes specialpædagogisk rådgivning i forbindelse med hjemmeundervisning af børn i den undervisningspligtige alder i et omfang af 60 timer årligt svarende til 1,5 time ugentligt i 40 uger. Dertil kommer en 4-årig merudgift til dokumentation og evaluering af metoder samt effektmåling af de samlede indsatser.

Udgifterne til lovforslaget finansieres som en del af satspuljeaftalen for 2008.

Tabel 2. Oversigt over udgifter til træningstilbud mv.

Mio. kr. 2008-pl		2008	2009	2010	2011
Træningstilbud	Øgede krav til visitationsprocessen og krav til tilsyn	1,4	5,9	6,5	6,5
	De sociale nævn	0,0	0,2	0,2	0,2
	Specialpædagogisk bistand og rådgivning i hjemmet	2,0	7,8	7,8	7,8
	Økonomiske støtte til hjemmetræning	0,8	3,7	4,2	4,2
Dokumentation og evaluering af træningstilbud	Dokumentation og evaluering af metoder	0,8	2,0	2,0	2,0
	Effektmåling af de samlede indsatser	0,3	0,3	0,3	0,5
I alt		5,3	19,9	21,0	21,2

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget fordeler sig mellem stat og kommune på følgende måde:

De samlede merudgifter for staten er 5,1 mio. kr. i 2008, 20,6 mio. kr. i 2009, 23,0 mio. kr. i 2010 og 23,2 mio. kr. i 2011. Heraf udgør de administrative conse-

kvenser til dokumentation og effektmåling 1,1 mio. kr. i 2008, 2,3 mio. kr. i 2009 og 2010 og 2,5 mio. kr. i 2011, og fra 2009 og frem tildeles de sociale nævn 0,2 mio. kr. årligt.

De samlede økonomiske konsekvenser for kommunerne udgør 0,2 mio. kr. i 2008, -0,7 mio. kr. i 2009, -2,0 mio. kr. i 2010 og -2,0 mio. kr. i 2011 og frem. Heraf udgør de administrative konsekvenser til visitationsprocessen og specialpædagogisk rådgivning 3,4 mio. kr. i 2008, 13,7 mio. kr. i 2009, 14,3 mio. kr. i 2010 og frem.

Forslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med kommunerne.

5.3. Tolkning ved sociale aktiviteter

Tolk ved sociale aktiviteter startede som en forsøgsordning i 1999. Som led i satspuljen for 2004 blev der afsat en permanent bevilling på finansloven på 14 mio. kr. årligt i 08-PL til tolk ved sociale aktiviteter. Som led i satspuljeaftalen for 2008 er det besluttet at anvende bevillingen til finansiering af forslaget om tolkning til sociale aktiviteter, jf. tabel 3.

Tabel 3. Oversigt over merudgifter til tolkning til sociale aktiviteter.

Mio. kr. PI-2008	2008	2009	2010	2011
Tolkeudgifter m.v.	0	12,0	11,8	11,8
Tolkeformidling og lovovervågning	0	1,8	1,9	1,9
Klageadgang	0	0,2	0,2	0,2
I alt	0	14	13,9	13,9

Anm: Forslaget træder i kraft 1. januar 2009.

5.3.1. Tolkeudgifter m.v.

Merudgifterne til tolkninger og tolkens deltagelse i sociale aktiviteter udgør 11,8 mio. kr. i 2009 og 11,7 mio. kr. i 2010 og frem. Yderligere medfører lovforslaget merudgifter i forbindelse med kommunernes afgørelser om, hvorvidt en person opfylder betingelserne for social tolk. Merudgifterne udgør ca. 0,2 mio. kr. i 2009 og 0,1 mio. kr. i 2010 og frem. Det antages, at udnyttelsesgraden af ordningen samt udgifterne til tolkning vil ligge på niveau med 2007.

5.3.2. Tolkeformidling og lovovervågning

Merudgifterne til tolkeformidlingens administration af tolkebrugernes forbrug af timer, bestilling og betaling af tolke udgør 1,8 mio. kr. fra 2009 og frem. Dertil kommer merudgifter til lovovervågning, som udgør 0,1 mio. kr. om året fra 2010 til 2012.

5.3.3. Klageadgang

Merudgifter i forbindelse med borgernes klageadgang til de sociale nævn udgør 0,2 mio. fra 2009 og frem.

5.4. Styrket indsats overfor kvinder og børn på krisecentre, Udvidede beføjelser til Ankestyrelsen og de sociale nævn og Krav til varigheden af kursus til plejeforældre

De samlede økonomiske konsekvenser af forslagene er en merudgift på 16,1 mio. kr. i 2008, 30,0 mio. kr. i 2009 og 2010, 30,5 mio. kr. i 2011 og herefter 30,0 mio. kr. årligt. De permanente merudgifter fordeles sig, når ændringen er fuldt indfaset, med 18,9 mio. kr. til familierådgivning, 4,3 mio. kr. til psykologbehandling til børn over seks år på krisecentre, 6,3 mio. kr. til kurser til plejefamilier og 0,5 mio. kr. til udvidelsen af Ankestyrelsens og de sociale nævns egen drift beføjelse.

Tabel 4. Overblik over udgifter til de enkelte forslag

Mio. kr. 2008-pl	2008	2009	2010	2011	2012
Familierådgivning til mødre på krisecentre	9,9	18,9	18,9	19,4	18,9
Psykologbehandling til børn på krisecentre	2,2	4,3	4,3	4,3	4,3
Plejefamiliekurser	3,7	6,3	6,3	6,3	6,3
Udvidelse af Ankestyrelsen og de sociale nævns egen drift beføjelser	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5
I alt	16,1	30,0	30,0	30,5	30,0

De økonomiske konsekvenser for stat og kommune fordeler sig på følgende måde:

De samlede økonomiske konsekvenser for staten beløber sig til 6,1 mio. kr. i 2008, 12,0 mio. kr. i 2009, 12,0 mio. kr. i 2010, 12,5 mio. kr. i 2011 og herefter og frem 12,0 mio. kr. årligt. Heraf udgør de administrative konsekvenser for staten 0,3 mio. kr. i 2008 og 0,5 mio. kr. i 2009 og frem for udvidelsen af Ankestyrelsen og de sociale nævns egen drift beføjelser. Endvidere er der administrative konsekvenser til evaluering af familierådgiverordningen på 0,5 mio. kr. i 2008 og 0,5 mio. kr. i 2011. Herunder kommer statslige omkostninger forbundet med familierådgivning og psykologbehandling på krisecentre på 5,8 mio. kr. i 2008 og 11,5 mio. kr. i 2009 og frem som følge af, at der er 50 pct. statsrefusion på udgifter til foranstaltninger efter servicelovens § 109.

De samlede økonomiske konsekvenser for kommunerne er 9,5 mio. kr. i 2008, 18,0 mio. kr. i 2009 og frem.

Heraf udgør de administrative konsekvenser for tildeling af en psykolog og oplysning om plejefamiliekurser for hvert forslag 0,1 mio. kr. årligt.

6. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget om borgerstyret personlig assistance vil give borgere, der modtager tilskud til ansættelse af hjælpere, en mulighed for at opnå en lettelse af de administrative opgaver og arbejdsgiverfunktionens juridiske ansvar. Det skyldes, at borgeren nu kan overdrage arbejdsgiveransvaret til andre som fx en nærtstående, en forening eller en virksomhed. Borgere, der fortsat ønsker at være arbejdsgivere for deres hjælpere, får samtidig en ret til at overlade den økonomiske admi-

nistration i form af lønudbetaling, indbetaling af skat, ATP, feriepenge m.v. til kommunen.

Forslaget betyder dog, at modtageren af tilskuddet fortsat skal fungere som daglig leder for hjælpere.

Lovforslaget i øvrigt har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Kontante tilskud efter servicelovens §§ 95 og 96 kan, i det omfang personen er omfattet af Forordning (EØF) 1408/71, medtages inden for forordningens område. Hjælperordninger efter § 96 er desuden omfattet af bekendtgørelse nr. 1128 af 13. november 2006 om ydelser efter lov om social service under midlertidige ophold i udlandet, og ordningen kan derfor medtages, i det omfang bekendtgørelsen giver mulighed herfor. Forslaget medfører ingen ændringer i forholdet til EU-retten i forhold til de gældende regler for hjælperordningen.

Om forslaget om udredningsteams og visitationsudvalg, forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet og specialpædagogisk rådgivning i hjemmet vurderes det, at ydelsen efter § 32, stk. 6, er en naturlydelse. Den kan derfor efter EU-retten ikke tildeles personer med ophold i andre EU/EØS-lande eller Schweiz. Med forslaget udvides personkredsen for modtagere af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens §§ 42 og 43. Tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens §§ 42 og 43 er som hidtil omfattet af forordning 1408/71. Det vil sige, at ydelsen kan modtages i andre EU/EØS-lande eller Schweiz.

For forslaget om tolkning ved sociale aktiviteter skal godkendelse af tolkeformidling og tolkeleverandør ske på baggrund af et EU-udbud.

På den baggrund indeholder lovforslaget ikke i sig selv EU-retlige aspekter.

10. Høring

Udover relevante ministerier og styrelser mv. har lovforslaget været sendt i høring hos Advokatrådet, Ankestyrelsen, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Center for Ligebehandling, Center for Tegnsprog og Tegnstøttet Kommunikation, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab, Dansk Handicap Forbund, Dansk Pædiatrisk Selskab, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykologforening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Regioner, Danske Døvblindfødtes Forening, Danske Døves Landsforbund, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, De Sociale Nævn, Den Danske Dommerforening, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Det Sociale Tolkeprojekt, Ergoterapeutforeningen, Fag og Arbejde, Faglig Fælles Forbund, Familieplejen

Danmark, Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Danske Døvblinde, Foreningen Hjerneaktiv, ForældreLANDSforeningen, Handel, Transport og Service, Handels- og Kontorfunktionærenes Forbund, Handicaphjælper Foreningen Danmark, Hjernebarnet, Hjerneskadeforeningen, Høreforeningen, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening, Kristeligt Fagbevægelse, Landsforeningen af Aktive Bedsteforældre, Landsforeningen for Bedre Hørelse, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen af Opholdssteder og Skole- og Behandlingstilbud, Lægeforeningen, Lærernes Centralorganisation, Plejefamiliernes Landsforening, Pædagogisk Medhjælperforbund, Red Barnet, Rådet for Socialt Udsatte, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialchefforeningen, Statsforvaltningerne og TABUKA.

11. Sammenfattende skema

Vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
De økonomiske og administrative konsekvenser for staten, kommuner og regioner		Forslaget medfører merudgifter på 21,4 mio. kr. i 2008, 81,2 mio. kr. i 2009, 84,2 mio. kr. i 2010 og 84,9 mio. kr. i 2011. Heraf udgør de statslige merudgifter 11,7 mio. kr. i 2008, 36,8 mio. kr. i 2009, 39,3 mio. kr. i 2010 og 40,0 mio. kr. i 2011. De kommunale merudgifter udgør 9,7 mio. kr. i 2008, 44,4 mio. kr. i 2009, 44,9 mio. kr. i 2010 og 44,9 mio. kr. i 2011.
De økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner		Af de samlede merudgifter, udgør de samlede administrative merudgifter 5,4 mio. kr. i 2008, 27,5 mio. kr. i 2009, 30,2 mio. kr. i 2010 og 30,9 mio. kr. i 2011. Heraf udgør de statslige administrative merudgifter 1,9 mio. kr. i 2008, 4,8 mio. kr. i 2009, 4,9 mio. kr. i 2010 og 5,6 mio. kr. i 2011. De kommunale administrative merudgifter udgør 3,5 mio. kr. i 2008, 22,7 mio. kr. i 2009, 25,3 mio. kr. i 2010 og 25,3 mio. kr. i 2011.
De økonomiske og administrative konsekvenser for regionerne	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Forslagets element om borgerstyret personlig assistance vil medføre en administrativ lettelse for borgerne.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Kontante tilskud til praktisk og personlig hjælp efter servicelovens §§ 95 og 96 kan, i det omfang personen er omfattet af Forordning (EØF) 1408/71, medtages inden for forordningens område. Hjælperordninger efter § 96 er desuden omfattet af bekendtgørelse nr. 1128 af 13. november 2006 om ydelser efter lov om social service under midlertidige ophold i udlandet, og ordningen kan derfor medtages, i det omfang bekendtgørelsen giver mulighed herfor. Forslaget medfører derfor ingen ændringer i forholdet til EU-retten i forhold til de gældende regler for hjælperordningen. For lovforslagets element om udredningsteam og visitationsudvalg, forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet og specialpædagogisk rådgivning i hjemmet vurderes, at ydelsen efter § 32, stk. 6, er en naturlig ydelse. Den kan derfor efter EU-retten ikke tildeles personer med ophold i andre EU/EØS-lande eller Schweiz. Med lovforslaget udvides	

<p>personkredsen for modtagere af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens §§ 42 og 43. Tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens §§ 42 og 43 er som hidtil omfattet af forordning 1408/71. Det vil sige, at ydelsen kan modtages i andre EU/EØS-lande eller Schweiz. For lovforslagets element om tolkning ved sociale aktiviteter skal godkendelse af tolkeformidling og tolkeleverandør ske på baggrund af et EU-udbud.</p>

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1-2

Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om tilrettelæggelsen af hjælpen til børn og unge med betydlig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. § 3, stk. 1, i lov om social service. Afgørelsen skal indeholde oplysninger om indholdet af det samlede tilbud til barnet eller den unge efter §§ 32 og 36, jf. § 3, stk. 2, i lov om social service.

Til nr. 3

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen skal kunne godkende, at forældrene udfører hjælpen efter § 32, stk. 1, i hjemmet. Træning af barnet i hjemmet skal efter den foreslåede bestemmelse i § 32, stk. 6, ske efter dokumenterbare metoder. Der stilles ikke krav om, at træningsmetoden skal være videnskabeligt dokumenteret, men alene krav om at træningsmetoderne er dokumenterbare, således at det er muligt at måle effekten af den anvendte metode på barnets udvikling. Godkendelsen indebærer, at forældrene får ret til at tilrettelægge hjælpen i hjemmet, og at forældrene får ret til at få dækket tabt arbejdsfortjeneste efter den foreslåede bestemmelse i § 32, stk. 7 og ret til at få træningsredskaber, kurser, hjælpere m.v., efter den foreslåede bestemmelse i § 32, stk. 8.

Kommunalbestyrelsen kan tilbagekalde godkendelsen, hvis betingelserne for godkendelsen ikke længere er opfyldt. Godkendelsen kan endvidere tilbagekaldes, hvis de almindelige forvaltningsretlige betingelser for tilbagekaldelse af begunstigende forvaltningsakter er opfyldt.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen løbende skal føre tilsyn med barnet, når det modtager hjælpen i hjemmet. Det forudsættes, at kommunalbestyrelsen også løbende følger op på barnets behov for hjælp med udgangspunkt i tilsynet med barnet.

Til nr. 4

Ændringen har til formål at sikre, at børn, der har behov herfor, også får ret til tolkning ved sociale aktiviteter.

Til nr. 5 og nr. 6

Forslaget betyder en udvidelse af Ankestyrelsens og de sociale nævns nuværende egen drift beføjelser. Efter de nugældende bestemmelser kan Ankestyrelsen og de sociale nævn træffe afgørelse om, at kommunalbestyrelsen skal: 1) Iværksætte en såkaldt § 50-undersøgelse, 2) sørge for, at der afholdes en samtale med barnet eller den unge, 3) udarbejde en handleplan for den indsats, der iværksættes overfor barnet eller den unge, 4) revidere den udarbejdede handleplan eller 5) sørge for, at der tales med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet.

Med forslaget udvides de sociale nævns samt Ankestyrelsens egen drift kompetence efter lovens § 65 til også at omfatte kommunalbestyrelsens afgørelser efter lovens § 69, stk. 1 og 2, der specifikt omhandler valg af anbringelsessted, herunder valg af anbringelsessted ved flytning af barnet eller den unge fra et anbringelsessted til et andet, samt afgørelse om barnets eller den unges samvær med personer fra netværket. Dette kan efter gældende regler kun ske, hvis sagen rejses af forældremyndighedsindehaveren eller af den bragte unge over 12 år (ved valg eller ændring af anbringelsessted) og 15 år (ved samvær).

Ankestyrelsen og de sociale nævn kan beslutte af egen drift at tage en sag om valg af anbringelsessted, herunder valg af anbringelsessted ved flytning af barnet fra et anbringelsessted til et andet eller samvær op til vurdering, og såfremt nævnene eller Ankestyrelsen er uenige i kommunalbestyrelsens afgørelse, vil de kunne pålægge kommunalbestyrelsen at træffe en ny afgørelse, der i højere grad tager højde for barnets eller den unges bedste.

Alle borgere, herunder også pårørende og fagfolk, kan henvende sig til Ankestyrelsen eller de sociale nævn i sager om valg af anbringelsessted, herunder valg af anbringelsessted ved flytning af barnet eller den unge fra et anbringelsessted til et andet samt sager om samvær, hvor der er tvivl om, hvorvidt der er taget tilstrækkeligt hensyn til barnet eller den unges bedste.

Til nr. 7

Forslaget giver hjemmel til, at såvel de sociale nævn som Ankestyrelsen kan fastsætte en frist for, hvornår kommunalbestyrelsen skal efterleve nævnets eller Ankestyrelsens pålæg om at udarbejde en under-

søgelse efter servicelovens § 50 eller gennemføre en børnesamtale efter servicelovens § 48 i de sager, hvor kommunalbestyrelsen ikke har opfyldt kravene til disse, og som nævnet eller Ankestyrelsen har taget op af egen drift. Fristen kan anvendes i sager, hvor nævnet eller Ankestyrelsen har en formodning om, at barnet muligvis er akut truet, og den almindelige frist på 4 måneder for § 50-undersøgelse derfor er for lang. Fristen skal fastsættes ud fra en konkret vurdering af den enkelte sag afhængig af, hvad pålægget omhandler, og hvor akut barnets situation vurderes at være.

Til nr. 8

Forslaget indebærer en præcisering af servicelovens § 95, stk. 3. Med forslaget tydeliggøres adgangen til, at en nærtstående person kan ansætte andre hjælpere til at varetage dele af hjælperopgaven, så den nærtstående får mulighed for at tilrettelægge ordningen så fleksibelt som muligt for sig selv og den person, som skal modtage hjælpen. Med mindre den nærtstående vælger at overdrage arbejdsgiveransvaret, jf. lovforslagets § 1, nr. 9, vil den nærtstående skulle fungere som arbejdsgiver for hjælperne.

I servicelovens § 95, stk. 1, henvises både til praktisk og personlig hjælp og pleje efter servicelovens § 83 og til afløsning eller aflastning efter servicelovens § 84. Med den foreslåede formulering af bestemmelsen er der således ikke tale om en udvidelse af reglerne, men alene en tydeliggørelse af muligheden for, at den nærtstående kan ansætte hjælpere til at varetage en del af hjælpen.

Til nr. 9

Det foreslås, at der gives ret til, at modtagere af et kontant tilskud efter servicelovens § 95 kan delegere arbejdsgiveransvar og administrationsforpligtelser til andre, som fx til en nærtstående person, der ønsker at varetage denne opgave, til en brugerstyret forening eller til en privat virksomhed, i det omfang disse muligheder er til rådighed.

Udgangspunktet for udmålingen af støtte og beregning af det økonomiske tilskud til ansættelse af hjælpere efter servicelovens § 95 til borgerstyret personlig assistance ændres ikke i forhold til de gældende regler. Det vil derfor fortsat være muligt for kommunalbestyrelsen at fastsætte tilskuddet på grundlag af anslåede udgifter. Det er dog en forudsætning, at tilskuddet skal tage udgangspunkt i de udgifter, der er forbundet med den pågældende foranstaltning. Tilskuddet kan maksmalt udgøre et beløb, der svarer til kommunalbestyrelsens samlede udgifter ved levering af tilsvarende serviceydelser efter servicelovens §§ 83-

84, inklusive alle de udgifter, der er forbundet med opgaven, herunder administrationsudgifter m.fl.

Det vil med forslaget være den person, der modtager tilskuddet, der får mulighed for at vælge, om han eller hun selv ønsker at være arbejdsgiver for hjælperne, eller om arbejdsgiveransvaret skal overdrages til andre. Det er en forudsætning, at parterne ved overdragelsen af arbejdsgiveransvaret indgår en aftale om, hvilke opgaver parterne skal udføre, opsigelse af aftalen m.v. Det kontante beløb kan derefter løbende afregnes mellem kommunen og arbejdsgiveren.

I de tilfælde, hvor tilskudsmodtageren, det vil sige borgeren eller en nærtstående, er arbejdsgiver for hjælperne, foreslås det som noget nyt, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde at varetage den økonomiske administration af tilskuddet. Det vil f.eks. sige, at kommunalbestyrelsen forestår aflønning af hjælpere, indbetaling af skat, ATP, feriepenge, indbetaling til barselsfond m.v. efter anvisning fra tilskudsmodtageren. Tilskudsmodtageren kan desuden i lighed med de gældende regler vælge at lade et privat servicefirma varetage lønudbetaling m.v.

Det gælder fortsat for servicelovens § 95, at kommunalbestyrelsen bevarer ansvaret for, at personer, der får udbetalt tilskud efter denne bestemmelse, modtager den fornødne hjælp. Kommunalbestyrelsen skal derfor påse dette.

Til nr. 10

Personkredsen for borgerstyret personlig assistance (BPA) efter servicelovens § 96 er borgere med betydelig og varigt nedsat funktionsevne, som i høj grad er afhængige af hjælp i almindelige daglige funktioner, og som har et massivt behov for pleje, overvågning og ledsagelse. Der vil derfor normalt være tale om borgere, hvis behov ikke kan dækkes ved almindelig praktisk og personlig hjælp, fx fordi hjælpen har en så personlig karakter, at det er væsentligt, at borgeren selv får mulighed for at vælge sine hjælpere, eller fordi hjælperordningen skal dække opgaver, der går ud over, hvad der normalt kan dækkes som praktisk og personlig hjælp herunder ledsagefunktioner.

Med forslaget gives borgeren, der modtager hjælpen i form af borgerstyret personlig assistance, ret til at overdrage arbejdsgiveransvaret og administrationen af en BPA-ordning til andre som fx til en nærtstående person, der ønsker at varetage denne opgave, til en brugerstyret forening eller til en privat virksomhed, i det omfang disse muligheder er til rådighed. I det omfang borgeren eller en nærtstående påtager sig de opgaver, der er forbundet med arbejdsgiveransvaret, forudsættes de ikke aflønnet for denne opgave.

F. t. l. vedr. social service m.v.

Hensigten er, at borgere, der ønsker en høj grad af selvstændighed og indflydelse på, hvem der skal udføre hjælpen og hvordan hjælpen tilrettelægges, men som ikke selv er i stand til eller ønsker at varetage de forpligtelser, der følger af at fungere som arbejdsgiver, kan vælge at overdrage arbejdsgiveransvaret.

Det vil med forslaget være en forudsætning, at borgeren kan fungere som arbejdsleder for sine hjælpere, herunder træffe beslutning om, hvilke hjælpere der skal ansættes til at udføre hjælpen, lave vagtplaner m.v.

Det forudsættes, at der ved overdragelse af arbejdsgiveransvaret indgås en aftale om, bl.a. hvilke opgaver parterne skal udføre, samt opsigelse af aftalen m.v. Tilskuddet kan derefter løbende afregnes mellem kommunen og arbejdsgiveren.

De borgere, der fortsat ønsker at fungere som arbejdsgiver for deres hjælpere, kan fastholde denne ordning. Det betyder dog ikke, at borgeren i enhver henseende skal administrere ordningen, idet det med lovforslaget foreslås, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde at varetage den økonomiske administration af en BPA-ordning, når borgeren eller en nærtstående er arbejdsgiver for hjælperne.

Derved får borgerne en ret til at overdrage den økonomiske administration af hjælperordningen til kommunen. Det vil medføre, at kommunen forestår aflønning af hjælpere m.v. efter anvisning fra borgeren. Borgeren kan desuden i lighed med de gældende regler vælge at lade et privat servicefirma varetage lønudbetaling m.v.

Forslaget om ophævelse af kravet om et højt aktivitetsniveau medfører, at vurderingen af borgeren fremover tage udgangspunkt i en konkret og individuel vurdering af borgerens samlede behov. Målet hermed er, at der skal sætte fokus på en mere helhedsorienteret vurdering af borgeren, så der ved udmålingen af støtte tages afsæt i borgerens behov for fleksibilitet og selvstændighed.

I lov om social service, som affattet som lovforslagets § 1, nr. 10, får kommunalbestyrelsen mulighed for at tilbyde borgerstyret personlig assistance til personer, der ikke umiddelbart vurderes omfattet af personkredsen, når kommunalbestyrelsen vurderer, at borgerstyret personlig assistance vil give den bedste mulighed for at sikre en sammenhængende og helhedsorienteret hjælp til borgeren. Derved gives der mulighed for BPA-ordninger til borgere, der ikke har så omfattende et hjælpebehov, eller hvor behovet kan dækkes ved at anvende en række bestemmelser, som f.eks. servicelovens §§ 83, 84, 97 og 100, men hvor kommunalbestyrelsen i det konkrete tilfælde vurderer,

at det vil medføre en unødigt bureaukratisk og usammenhængende løsning for den enkelte borger. Det bemærkes, at borgeren ikke mod sin vilje kan pålægges en hjælperordning efter denne bestemmelse.

§ 96 i lov om social service, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 10, medfører ingen ændringer i de ydelser, der er omfattet af en BPA-ordning efter denne bestemmelse. Med lovforslaget vil det ligeledes fortsat være kommunalbestyrelsen, der skal foretage en udmåling af borgerens samlede hjælpebehov på baggrund af en konkret og individuel vurdering. Kommunalbestyrelsen bevarer fortsat ansvaret for at sikre, at borgere, der får hjælp efter servicelovens § 96, modtager den fornødne hjælp.

Såfremt der er tale om en borger, der modtager pension efter de før 1. januar 2003 gældende regler, må det i lighed med de gældende regler ved fastsættelse af hjælpen i hvert enkelt tilfælde vurderes, i hvilket omfang plejetillægget skal anvendes til betaling af en del af hjælpen efter § 96. Hvis hjælpen udmåles, så den dækker alle ledsage-, pleje- og overvågningsbehov, er udgangspunktet, at hele plejetillægget skal anvendes til betaling af en del af BPA-ordningen.

Invaliditetsydelse kan fortsat modtages sammen med borgerstyret personlig assistance efter § 96 og kan ikke indgå i betalingen af nogen del af ordningen.

Kommunen skal desuden sikre, at borgerens direkte afledte udgifter som følge af borgerstyret personlig assistance indgår i vurderingen ved beregningen af tilskuddet til ansættelse af hjælpere. De udgifter, der er direkte forbundet med at have en BPA-ordning efter § 96, som fx forsikringer eller udgifter i forbindelse med instruktion m.v. i fx løfteteknik, forudsættes som hidtil udmålt efter § 96. De mere indirekte udgifter, som fx udgifter til hjælperværelse eller ekstra udgifter til varme, el eller vand, forudsættes dækket helt eller delvist via plejetillægget, eller at udgiften eventuelt dækkes efter servicelovens § 100 om nødvendige merudgifter. Det bemærkes, at borgere, der modtager støtte efter servicelovens § 96 er omfattet af personkredsen for merudgiftsydelse efter servicelovens § 100.

Der kan ved udmålingen af hjælpen også udmåles et særskilt beløb til dækning af de direkte udgifter i forbindelse med hjælperne, som fx ekstra udgifter til billetter til hjælperne i forbindelse med ledsagelse.

En borger, som modtager tilskud til borgerstyret personlig assistance efter § 96, kan vælge at få udmålt et mindre antal timer, end behovsvurderingen giver grundlag for, fx på grund af et ønske om at være alene nogle timer eller, hvis en pårørende kan og vil påtage sig hjælperfunktionerne nogle timer. Der er ikke

hjemmel til at pålægge en ægtefælle eller andre pårørende at varetage disse udvidede pleje-, overvågnings- og ledsagefunktioner.

Hvis en person er omfattet af personkredsen for borgerstyret personlig assistance efter § 96 og har fået bevilget en sådan, kan kommunalbestyrelsen ikke pålægge den pågældende, at en del af hjælpen skal leveres fx i form af praktisk og personlig hjælp efter servicelovens § 83.

Til nr. 11

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 11, at der indsættes en ny paragraf i lov om social service som § 99 a, som giver kommunalbestyrelsen en pligt til at tilbyde tolkning i op til 50 timer årligt ved sociale aktiviteter til personer med hørehandicap, herunder døvfødte, døvblevne, døvblinde og døvblindeblevne, der ikke kan kommunikere med andre uden brug af tolk. Bestemmelsen gælder både for voksne og børn. Der bevilges tolkning efter behov. Behovet udregnes på baggrund af tolkebrugerens sandsynliggjorte niveau af sociale aktiviteter på årsbasis. Der bevilges kun det antal timer, som tolkebrugeren har behov for. Hvis tolkebrugeren opbruger de bevilgede timer før årets udløb, kan tolkebrugeren ansøge om flere timer. Der kan foretages genbevilling på et hvilket som helst tidspunkt i kalenderåret. Der bevilges ikke tolk til aktiviteter, der ikke er omfattet af bekendtgørelse om tolk ved sociale aktiviteter.

Forslaget til stk. 2 indebærer, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan tilbyde tolketimer ud over 50 timer årligt til personer, der har et stort behov for tolk. Bevillingen skal gives, hvis tolkebrugeren har et stort behov for tolkning, fx som følge af mange aktiviteter eller stor kompleksitet i tolkningen, fx i forbindelse med handicappolitisk arbejde eller andet. Et andet eksempel på komplekse tolkninger kan være personer med et kombineret syns- og hørehandicap, der kan have behov for to tolke i forbindelse med taktiltolkninger. Eksemplerne over tilfælde, hvor der kan bevilges mere end 50 timers tolk på årsbasis, er ikke udtømmende.

Forslaget i stk. 3 indebærer, at Velfærdsministeriet efter en konkurrenceudsættelse, i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler herfor, indgår aftale med en tolkeformidler, der forestår godkendelse af tolkeudbydere, administration af tolketimer for den enkelte tolkebruger samt bestilling og betaling af tolkningen. Konkurrenceudsættelsen vil ske i form af udbud. Endvidere indgår Velfærdsministeriet efter konkurrenceudsættelse aftale med en eller flere tolkeudbydere, der kan levere tolk ved sociale aktiviteter. Tolkeformidleren formidler kontakt mellem tolkebruger

og tolkeudbyder. Endvidere formidler tolkeformidleren betalingsaktionen mellem tolkeudbyder og kommune.

Forslaget i stk. 4 indebærer, at velfærdsministeren fastsætter regler for hvilke aktiviteter, hvortil der kan ydes tolk efter § 99 a, samt regler for tolkeformidlingen. Denne liste vil udtømmende opføre, hvilke typer af sociale aktiviteter, kommunalbestyrelsen kan bevilge tolk til. Der kan ikke ydes tolk til sociale aktiviteter, der ikke er omfattet af bekendtgørelsen.

Forslaget i stk. 5 indebærer, at kommunalbestyrelsen efter ansøgning kan dække de udgifter, som personen med hørehandicap har til tolkens deltagelse i sociale aktiviteter med et beløb på op til 500 kr. årligt. Tolkenes befordringsudgifter skal ikke dækkes efter denne bestemmelse, da disse er inkluderet i den pris, som kommunalbestyrelsen betaler for en tolketime. Beløbet udbetales som et årligt engangsbeløb på baggrund af sandsynliggjorte merudgifter ved dækning af udgifter til fx indgang eller lignende udgifter til tolken.

Til nr. 12

Der er tale om en konsekvensændring, som følge af lovforslagets ændring af betegnelsen 'hjelperordning' i § 96 til "borgerstyret personlig assistance".

Til nr. 13

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 13, at kommunalbestyrelsen forpligtes til at tilbyde familierådgivning til kvinder med børn på krisecentre i forbindelse med udflytningen til egen bolig og en tilværelse uden vold. Situationen er ofte svær at overskue for den enlige forsørger, der skal starte en ny tilværelse efter opholdet på krisecentret. Kvinder og børn, der forlader krisecentret, er ofte overladt til sig selv, når de flytter i egen bolig, og der er derfor behov for støtte og rådgivning. Familierådgivningen skal yde støtte og gøre kvinderne og børnene parate til udflytning fra krisecentrene, og mødre skal styrkes i deres forælderrolle som eneforsørger. Det er hensigten, at rådgivningen skal påbegyndes inden udflytningen og fortsætte efter etableringen i egen bolig. Det anslås, at 90 pct. af alle kvinder med børn på krisecentre vil tage imod tilbudet om en familierådgiver, og at et forløb vil være af ca. 6 måneders varighed. Familierådgiveren skal være den gennemgående, koordinerende person, som familien kan støtte sig til, og støtten og rådgivningen skal ske på tværs af sektorerne i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og således bidrage til, at de enkelte dele af kommunalbestyrelsens øvrige tilbud om hjælp og støtte realiseres, og målene nås. Netop ved at

yde en sammenhængende indsats giver man kvinderne det bedste fundament til at skabe en ny tilværelse uden vold, fordi kvinderne med den sammenhængende støtte får et godt grundlag for en bedre tilværelse.

I forslaget § 1, nr. 13, forpligtes kommunalbestyrelsen samtidig til at tilbyde psykologbehandling til børn, der er fyldt 6 år, og som følger med deres mor på krisecenter.

Alderskravet er fastsat for at sikre, at barnet er modent til at være modtagelig overfor psykologbehandling og vil have et gavnligt udbytte heraf. Behandlingen skal iværksættes under barnets ophold på krisecenteret eller i umiddelbar forlængelse heraf, og skal udføres af en autoriseret psykolog. Der henvises i øvrigt til lov om psykologer m.v. Den enkelte kommunalbestyrelse fastlægger selv, hvordan hjælpen skal udmøntes.

Behandlingens omfang kan strække sig fra mellem fire og ti timer alt efter det enkelte barns behov. Har et barn efter ti timers behandling behov for yderligere behandling, må denne bevilges efter servicelovens § 52 eller efter anden lovgivning.

Pligten til at tilbyde psykologbehandling supplerer de allerede eksisterende forpligtelser, som kommunalbestyrelsen har i forhold til at hjælpe børn og unge med behov for særlig støtte. Kommunalbestyrelsen skal således fortsat iværksætte foranstaltninger efter servicelovens § 52 over for barnet, når der er behov herfor.

Moderen kan afslå at give samtykke til psykologbehandling af barnet. Efter de almindeligt gældende regler skal kommunalbestyrelsen i sådanne tilfælde vurdere, om der er behov for at iværksætte foranstaltninger uanset det manglende samtykke, hvis det vurderes at være til barnets bedste.

Kommunalbestyrelsen kan undlade at iværksætte psykologbehandling af et barn på krisecenter, hvis behandlingen vurderes at være til skade for barnet, eksempelvis hvis barnet allerede er i et andet behandlingsforløb, og iværksættelse af psykologbehandlingen vil forstyrre dette.

Til nr. 14

Med bestemmelsen indføres et minimumskrav til kursets varighed på fire hele kursusdage. Da der er tale om en minimumsbestemmelse, skal den kommunale myndighed i øvrigt tilrettelægge kursets varighed og indhold ud fra de eksisterende behov. Kursets indhold

kan bl.a. omhandle omsorg for og opdragelse af udsatte børn, samarbejdet med barnets forældre og plejefamiliens rolle i samarbejdet med kommunale myndigheder.

Bestemmelsen er rettet mod kommende plejeforældre og omhandler kun plejeforældre og ikke aflastningsfamilier.

Til nr. 15

Med forslaget gives der hjemmel til, at de sociale nævns afgørelser efter servicelovens § 65, stk. 3, kan indbringes for Ankestyrelsen. Dermed sikres det, at nævnets afgørelser i de sager, som nævnet tager op af egen drift, kan blive efterprøvet ved en højere instans. Forslaget fastlægger samtidig kredsen af klageberettigede.

Til nr. 16 og 17

Det foreslås, at de nævnte beløb reguleres en gang årligt med satsreguleringsprocenten.

Til nr. 18

Det foreslås, at der senest i folketingsåret 2011/2012 fremsættes lovforslag om revision af reglerne om særlig støtte til børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, som udføres af forældrene i hjemmet.

Til § 2

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen tilbyder forældre, der i henhold til forslaget § 1, nr. 1-3, er godkendt til at træne deres barn i hjemmet, og som også ønsker at undervise deres undervisningspligtige barn i hjemmet, vederlagsfri specialpædagogisk rådgivning om undervisningen. Desuden foreslås det, at kommunalbestyrelsen tilbyder de børn, der har sprog- og talevanskeligheder, vederlagsfri specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i hjemmet.

Til § 3

Det foreslås, at lovændringen træder i kraft den 1. juli 2008. Dog foreslås det, at § 1, nr. 1-3, 16 og 18 og § 2 (forslag vedrørende hjælp til træning i hjemmet) træder i kraft den 1. oktober 2008 og § 1, nr. 4, 8-12 og 17 (fleksible hjælperordninger og tolkning ved sociale aktiviteter) træder i kraft den 1. januar 2009.

Den forskudte ikrafttræden af lovforslaget er begrundet i aftalen om satspuljen for 2008.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1117 af 26. september 2007, som ændret ved § 10 i lov nr. 434 af 8. maj 2006, § 15 i lov nr. 1587 af 20. december 2006, § 9 i lov nr. 346 af 18. april 2007 og § 36 i lov nr. 523 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. Overskriften før § 32 affattes således:

»Særlige dagtilbud og godkendelse af forældres udførelse af hjælpen i hjemmet«

2. I § 32 indsættes som *stk. 1 og 2*:

»Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om hjælp til børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for hjælp eller særlig støtte. Hjælpen kan tilrettelægges i særlige dagtilbud, jf. stk. 3, i særlige klubtilbud, jf. § 36, eller i forbindelse med andre tilbud efter denne lov eller efter dagtilbudsloven. Hjælpen kan også udføres helt eller delvist af forældrene i hjemmet, jf. stk. 6-8.

Stk. 2. Velfærdsministeren fastsætter nærmere regler om samarbejdet med forældrene, om udredning af barnets eller den unges behov og om fremgangsmåden ved kommunens behandling, herunder om en etablering af kommunale teams, som skal udrede barnets nedsatte funktionsevne, og udvalg, som skal visitere barnet til et tilbud.«

Stk. 1-3 bliver herefter *stk. 3-5*.

3. I § 32 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 5, som nye stykker:

»*Stk. 6.* Efter anmodning fra indehaveren af forældremyndigheden godkender kommunalbestyrelsen under de betingelser, der er nævnt i 2. og 3. pkt., at forældrene helt eller delvist udfører hjælpen efter stk. 1 i hjemmet. Hjælp udført i hjemmet skal imødekomme barnets eller den unges behov, og forældrene skal være i stand til at udføre opgaverne. Træning af barnet i hjemmet skal ske efter dokumenterbare træningsmetoder. Kommunalbestyrelsen fører løbende tilsyn med indsatsen overfor barnet.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter §§ 42 og 43 til forældre, der forsørger og træner et barn eller en ung under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i hjemmet.

§ 32. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser i særlige dagtilbud til børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et særligt behov for støtte, behandling m.v., der ikke kan dækkes gennem ophold i et af de almindelige dagtilbud eller fritidshjem efter dagtilbudsloven.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om forældrebestyrelser i særlige dagtilbud.

Stk. 3. Socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om beregning af tilskud og egenbetaling for ophold i de særlige dagtilbud.

§ 44. Bestemmelserne i § 83 og § 86, stk. 2, om henholdsvis personlig hjælp og pleje og vedligeholdelsestræning m.v. finder tilsvarende anvendelse vedrørende børn, når der er behov herfor.

§ 65. Såfremt kommunalbestyrelsen ikke foretager de fornødne undersøgelser, jf. § 50, ikke foretager de fornødne samtaler med barnet eller den unge, jf. § 48, ikke udarbejder de fornødne handleplaner, jf. § 140, eller ikke foretager den fornødne revision af handleplaner, jf. §§ 68 eller 70, eller ikke mindst en gang om året taler med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet, jf. § 148, kan det sociale nævn træffe afgørelse om,

- a) at der skal iværksættes en undersøgelse, jf. § 50,
- b) at der skal finde samtale sted med barnet eller den unge, jf. § 48,
- c) at der skal udarbejdes en handleplan, jf. § 140,
- d) at en handleplan skal revideres, jf. §§ 68 eller 70, og
- e) at der skal tales med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet, jf. § 148

§ 95. Hvis kommunalbestyrelsen ikke kan stille den nødvendige hjælp til rådighed for en person, der har behov for hjælp efter §§ 83 og 84, kan kommunalbestyrelsen i stedet udbetale et tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager.

Stk. 2. En person med betydelig og varigt nedsat funktionsevne, der har behov for personlig hjælp og pleje og støtte til løsning af praktiske opgaver i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt, kan vælge at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan dog i særlige tilfælde beslutte, at hjælpen efter stk. 2 fortsat skal gives som naturalhjælp eller udbetales til en nærtstående person, som passer den pågældende.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan udbetale tilskuddet efter stk. 1, 2 og 3 som et fast beløb på grundlag af årlige udgifter.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen sørger for træningsredskaber, kurser, hjælpere m.v., når forældrene træner et barn eller en ung i hjemmet. Kommunalbestyrelsens udgifter til træningsredskaber, kurser, hjælpere, m.v. til det enkelte barn eller den enkelte unge må ikke overstige 500.000 kr. årligt.

Stk. 9. Velfærdsministeren fastsætter nærmere regler om særlig støtte i hjemmet, herunder regler om dokumenterbare metoder, om løbende tilsyn med indsatsen og om træningsredskaber, kurser, hjælpere m.v.«

4. § 44 affattes således:

»§ 44. Bestemmelserne i § 83, § 86, stk. 2, og § 99 a finder tilsvarende anvendelse vedrørende børn, der har behov herfor.«

5. I § 65, stk. 1, indsættes efter »ikke foretager den fornødne revision af handleplaner, jf. §§ 68 og 70,«: »ikke i fornødent omfang tager hensyn til barnets bedste i afgørelser om valg af anbringelsessted, herunder også valg af anbringelsessted ved flytning af barnet eller den unge fra et anbringelsessted til et andet samt samvær med personer fra barnets eller den unges netværk, jf. § 69, stk. 1 og 2,«

6. I § 65, stk. 1, udgår ordet »og«, og efter litra d indsættes som nyt litra:

»e) at der skal træffes en ny afgørelse, som i fornødent omfang tager hensyn til barnets bedste i spørgsmål om valg af anbringelsessted, ændring af anbringelsessted og samvær med personer fra barnets eller den unges netværk, jf. § 69, stk. 1 og 2, og«.

Litra e bliver herefter litra f.

7. I § 65, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

»Det sociale nævn kan pålægge kommunalbestyrelsen, at afgørelser truffet efter stk. 1, litra a og b, skal gennemføres inden for en nærmere angivet tidsfrist, når det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges bedste.«

8. I § 95, stk. 3, indsættes efter »person, som«: »helt eller delvist«.

9. I § 95 indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»Stk. 4. Det er en betingelse for tilskud til ansættelse af hjælpere efter stk. 1-3, at tilskudsmodtageren er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne. Det er desuden en betingelse, at tilskudsmodtageren kan fungere som arbejdsgiver for hjælperne, medmindre den pågældende indgår aftale om at overdrage arbejdsgiveransvaret og administrationsforpligtelserne til en nærtstående, en forening eller en privat virksomhed.

Stk. 5. I de situationer, hvor tilskudsmodtageren er arbejdsgiver, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at varetage lønudbetaling m.v.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

§ 96. Kommunalbestyrelsen skal yde et tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktions-evne, der har et aktivitetsniveau, som gør det nødvendigt at yde en ganske særlig støtte.

Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 forudsætter, at modtageren selv er i stand til at administrere hjælpeordningen, herunder at ansætte den nødvendige hjælp og være ansvarlig for den daglige arbejdstilrettelæggelse.

§ 99. Kommunen sørger for tilbud om en støtte- og kontaktperson til personer med sindslidelser, til personer med et stof- eller alkoholmisbrug og til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig.

10. § 96 affattes således:

»**§ 96.** Kommunalbestyrelsen skal tilbyde borgerstyret personlig assistance. Borgerstyret personlig assistance ydes som tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har et behov, som gør det nødvendigt at yde denne ganske særlige støtte.

Stk. 2. Det er en betingelse for tilskud til ansættelse af hjælpere efter stk. 1, at borgeren er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne. Det er desuden en betingelse, at borgeren kan fungere som arbejdsgiver for hjælperne, medmindre den pågældende indgår aftale om at overdrage arbejdsgiveransvaret og administrationsforpligtelserne til en nærtstående, en forening eller en privat virksomhed.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde borgerstyret personlig assistance til borgere, der ikke er omfattet af personkredsen efter stk. 1, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at dette er den bedste mulighed for at sikre en helhedsorienteret og sammenhængende hjælp for borgeren.

Stk. 4. I de situationer, hvor borgeren eller en nærtstående er arbejdsgiver, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at varetage lønudbetaling m.v.«

11. Efter § 99 indsættes i *kapitel 16*:

»Tolkning ved sociale aktiviteter

§ 99 a. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde tolkning i op til 50 timer årligt ved sociale aktiviteter til personer med et hørehandicap, der ikke kan kommunikere med andre uden brug af tolk. Udmålingen af antallet af timer sker på grundlag af det sandsynliggjorte niveau af sociale aktiviteter hos den enkelte, jf. stk. 4.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde tilbyde tolkning i mere end 50 timer årligt, hvis en person med et hørehandicap har et stort behov for tolkning ved sociale aktiviteter, eller hvis en person har et kombineret høre- og synshandicap.

Stk. 3. Velfærdsministeriet indgår aftale med en tolkeformidler, der står for administrationen af tolketimer for den enkelte tolkebruger samt bestilling og betaling af tolkningen. Velfærdsministeriet indgår aftale med en eller flere tolkeudbydere, der kan levere tolk ved sociale aktiviteter.

Stk. 4. Velfærdsministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke aktiviteter der efter denne bestemmelse kan ydes tolk til, og regler for tolkeformidlingen.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan efter ansøgning dække de udgifter, som personen med hørehandicap har til tolkens deltagelse i sociale aktiviteter med et beløb på op til 500 kr. årligt.«

§ 100. Kommunalbestyrelsen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til personer mellem 18 og 65 år, med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der efter § 15 a i lov om social pension har opsat udbetalingen af folkepensionen. Det er en betingelse, at merudgiften er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i denne lov.

Stk. 2. Udmålingen af tilskuddet sker på grundlag af de sandsynliggjorte merudgifter for den enkelte, f.eks. merudgifter til individuel befordring, håndræknings og fritidsaktiviteter.

Stk. 3. Tilskud til nødvendige merudgifter kan ydes, når de skønnede merudgifter udgør mindst 6.000 kr. pr. år, svarende til 500 kr. pr. måned. Tilskuddet beregnes med et basisbeløb på 1.500 kr. pr. måned. Basisbeløbet øges første gang med 500 kr. pr. måned til 2.000 kr. pr. måned, når de skønnede merudgifter overstiger 21.000 kr. pr. år, svarende til 1.750 kr. pr. måned. Herefter øges basisbeløbet med 500 kr. pr. måned, hver gang merudgifterne stiger henholdsvis 6.000 kr. pr. år og 500 kr. pr. måned. Tilskuddet afrundes til nærmeste hele beløb, der er deleligt med 500.

Stk. 4. Socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om, hvilke udgifter der kan ydes hjælp til, og betingelserne herfor.

Stk. 5. Personer, der modtager pension efter § 14 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension, er ikke berettiget til ydelser efter denne bestemmelse, med mindre de tillige er bevilget personlig hjælperordning efter § 96.

§ 109. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, der har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Stk. 2. Optagelse i boformen kan ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Stk. 3. Lederen træffer afgørelse om optagelse.

12. I § 100, stk. 5, ændres »personlig hjælperordning efter § 96« til: »borgerstyret personlig assistence efter § 96«.

13. I § 109 indsættes som *stk. 4 og 5:*

»*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsen skal tilbyde støtte og vejledning fra en familierådgiver til kvinder med børn på boformer efter denne bestemmelse. Rådgivningen gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. Rådgivningen iværksættes, når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes, og indtil kvinden og børnene er etableret i egen bolig.
Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde psykologbehandling til alle børn, der er fyldt 6 år, og som ledsager moderen under dennes ophold i boformer efter denne bestemmelse. Behandling skal have et omfang på mindst fire timer og op til ti timer afhængig af barnets behov. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.«

§ 142. Plejefamilier for børn og unge skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune.

Stk. 2. Netværksplejefamilier skal være godkendt som konkret egnede i forhold til et bestemt barn eller en bestemt ung af kommunalbestyrelsen i den anbringende kommune.

Stk. 3. Den kommunalbestyrelse, der godkender, jf. stk. 1 og 2, skal i forbindelse med godkendelsen sørge for, at plejefamilien deltager i et kursus i at være plejefamilie.

§ 166. Kommunalbestyrelsen afgørelse efter denne lov kan, medmindre andet er fastsat i denne lov eller i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, indbringes for de sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed på det sociale område.

Stk. 2. En klage over en afgørelse om hjælp efter § 83 og § 84, stk. 1, kan først indbringes for det sociale nævn, når

- 1) klagen har været behandlet af klagerådet, jf. § 34, stk. 1, nr. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og
- 2) kommunalbestyrelsen har taget stilling til klagerådets indstilling.

§ 182. Det beløb, der er nævnt i § 41, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 8.

Stk. 2. Det beløb, der er nævnt i § 45, stk. 5, og § 97, stk. 7, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2006.

Stk. 3. Det beløb, der er nævnt i § 112, stk. 4, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb.

Stk. 4. Det beløb, der er nævnt i § 114, stk. 1, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 1.000.

Stk. 5. Det beløb, der er nævnt i § 118, stk. 2, reguleres en gang årligt pr. 1. januar med 2,0 pct. tillagt eller fratrukket en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det beløb, der fremkommer efter regulering, afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang pr. 1. januar 2006.

Stk. 6. Det beløb, der er nævnt i § 120, stk. 2, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang pr. 1. januar 2006.

14. I § 142, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

»Kurset skal som minimum have en varighed svarende til 4 hele kursusdage.«

15. Efter § 166 indsættes:

»§ 166 a. Det sociale nævns afgørelser efter § 65 kan indbringes for Ankestyrelsen af kommunalbestyrelsen, indehaveren af forældremyndigheden eller af den unge, som er fyldt 15 år. §§ 66-74 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område finder tilsvarende anvendelse.«

16. I § 182 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Det beløb, der er nævnt i § 32, stk. 8, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2009.»

Stk. 2-9 bliver herefter stk. 3-10.

17. I § 182 indsættes efter stk. 2, der bliver stykke 3, som nyt stykke:

»Stk. 4. Det beløb, der er nævnt i § 99 a, stk. 5, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen sker første gang den 1. januar 2010.«

Stk. 4-10 bliver herefter stk. 5-11.

Bilag til f. t. l. vedr. social service m.v.

Stk. 7. Fradragsbeløb og den maksimale betaling pr. time, der fastsættes i medfør af § 161, stk. 1, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Fradragsbeløb afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100. Den maksimale betaling pr. time afrundes til nærmeste kronebeløb.

Stk. 8. De beløb, der er nævnt i § 162, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 12.

Stk. 9. De beløb, der er nævnt i § 176, reguleres en gang årligt den 1. januar, første gang pr. 1. januar 2007, med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Grænserne afrundes til nærmeste 10.000 kr.

§ 195 a. Socialministeren fremsætter senest i folketingsåret 2009-10 forslag til revision af afsnit VII i lov om social service.

Stk. 2. Socialministeren fremsætter senest i folketingsåret 2008-09 forslag til revision af § 48 a.

§ 34. Hvis forældrene selv vil sørge for undervisning af deres børn i den undervisningspligtige alder, skal de meddele det skriftligt til kommunalbestyrelsen, før undervisningen begynder.

Stk. 2. Meddelelsen skal indeholde oplysninger om, hvilke børn der skal deltage i undervisningen, hvor undervisningen foregår, og hvem der skal undervise børnene.

18. Efter § 195 a indsættes:

»§ 195 b. Velfærdsministeren fremsætter senest i folketingsåret 2011-12 forslag til revision af § 32, stk. 6-9, i lov om social service.«

§ 2

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 891 af 8. juli 2007, som ændret ved § 4 i lov nr. 559 af 6. juni 2007 og § 2 i lov nr. 560 af 6. juni 2007, foretages følgende ændring:

1. I § 34 indsættes som *stk. 3* og *4*:

»*Stk. 3.* Kommunalbestyrelsen tilbyder forældre, som kommunalbestyrelsen har godkendt til at træne deres barn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i hjemmet i henhold til § 32, stk. 6, i lov om social service, vederlagsfri specialpædagogisk rådgivning i hjemmet om undervisningen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen tilbyder vederlagsfri specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i hjemmet til børn omfattet af stk. 3, hvis barnets udvikling på grund af sprog- eller talevanskeligheder kræver en særlig hensyntagen eller støtte. Tilbuddets omfang og indhold skal svare til, hvad der almindeligvis tilbydes elever i folkeskolen.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2008, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 1, nr. 1-3, 16 og 18, og § 2 træder i kraft den 1. oktober 2008.

Stk. 3. § 1 nr. 4, 8-12 og 17, træder i kraft den 1. januar 2009.

Til lovforslag nr. L 154. Skriftlig fremsættelse (28. marts 2008)

Velfærdsministeren (Karen Jespersen) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet m.m., tolkning ved sociale aktiviteter, udvidede beføjelser til Ankestyrelsen og de sociale nævn, borgerstyret personlig assistance, styrket indsats over for kvinder og børn på krisecentre m.v.)

(Lovforslag nr. L 154).

Regeringen ønsker med lovforslaget at styrke indsatsen over for samfundets svageste og mennesker med handicap. Igennem flere år har regeringen derfor igangsat en række initiativer, som alle har til formål at forbedre forholdene for grupperne. Der er tale om en løbende proces, hvor der fortsat er brug for at igangsætte nye initiativer.

Lovforslaget er en udmøntning af en del af satspuljeaftalen for 2008 og består af seks dele.

Forslaget indebærer, at tilskud til ansættelse af hjælpere for personer med handicap fremover skal betegnes "borgerstyret personlig assistance", og at personer med handicap får mulighed for at overdrage arbejdsgiveransvaret til andre. Det nuværende krav om aktivitetsniveau erstattes af en samlet vurdering af borgerens behov, og kommunalbestyrelsen får mulighed for at tilbyde personer med mindre massivt hjælpebehov borgerstyret personlig assistance. Desuden får en nærtstående person mulighed for at vælge at udføre hjælpeopgaverne selv eller ansætte hjælpere.

Forældre og børn med betydelige handicap får ret til at blive mere aktivt inddraget i indsatsen

og får ret til tabt arbejdsfortjeneste og til støtte i forbindelse med hjemmetræning under visse betingelser. Forældre, der selv sørger for undervisningen af deres undervisningspligtige barn, får tilbud om specialpædagogisk rådgivning i hjemmet. Børn med behov for en særlig støtte tilbydes supplerende specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i hjemmet.

Mennesker med et hørehandicap får mulighed for at få tolk ved sociale aktiviteter i op til 50 timer årligt med mulighed for mere i særlige tilfælde. Velfærdsministeriet indgår aftale med en tolkeformidling om bestilling og betaling af tolken. Velfærdsministeriet indgår desuden aftale med tolkeudbydere. Ekstraudgifter til tolkens deltagelse i sociale aktiviteter kan dækkes med 500 kr. årligt.

Kvinder med børn på kvindekrisecentre bliver sikret en familierådgiver i forbindelse med udflytning fra kvindekrisecentre. Desuden skal børn over 6 år, som følger med deres mor på krisecenter, sikres et tilbud om psykologbehandling.

Ankestyrelsen og de sociale nævn får mulighed for at tage sager op af egen drift i spørgsmål om valg af anbringelsessted og samvær, og de får mulighed for at sætte tidsfrist for kommunalbestyrelsens efterlevelse af pålæg. Afgørelser, de sociale nævn træffer i egendriftssager, skal kunne indbringes for Ankestyrelsen.

Der sættes et varighedskrav til kurset til plejeforældre på minimum 4 hele kursusdage for at kvalificere dem til plejeopgaven.

Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige skal forhandles med de kommunale parter.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2008. Dog at forslagene om udredningsteams og visitationsudvalg, forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet og specialpædagogisk rådgivning i hjemmet først træder i kraft den 1. oktober 2008 og tolkning ved sociale aktiviteter og bor-

gerstyret personlig assistance den 1. januar 2009.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.